Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 121 (2411). ДУШАНБА 27 МАЙ, 1974 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ҲАМКАСБЛАР УЧРАШУВИ

Фармацевтика институти партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб қатор тадбирлар ўтказмоқдалар.

Куни кеча институт мажлислар зали 1946 йили институтни битириб кетган студентлар, олимлар, шунингдек, дори тайёрлаш мутахассислари билан тўлди.

Учрашув кечасида профессор М. Азизов ҳозирги вақтда фармацевт кадрлар тайёрлашнинг бориши ҳақида гапирди. Ленин стипендиати М. Собирова студентларнинг ўқиши, изланишлари профессор З. Уманский, доцент С. Назировлар республикамизда фармацевтика соҳасида олиб борилаётган илмий ишлар ҳақида гапирдилар.

Учрашувга қардош республикаларидан кўплаб фармацевт мутахассислар, Тошкентда ўтаётган Осиё ва Африка кинофестивали қатнашчиларидан бир группаси иштирок этишди.

Ҳамкасблар учрашувида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги Е. Холматов республикамизда 50 йил ичида фармацевтика соҳасида қўлга киритилган ютуқлар ҳамда олимларнинг келгусидаги режалари тўғрисида гапирди.

М. Мирзашарипов.

Боғда тантана

Шаҳримиздаги энг сўлим дам олиш ва истроҳат жойларидан бири — Тельман номли боғ кўплаб анъанавий тантаналарнинг гувоҳидир.

Бугун

бу ерда Африка озодлиги кунига бағишланган йиғилиш бўлди. Йиғилишда Уганда, Мали, Ангола ва Африка қитъасининг турли шаҳарларидан келиб, шаҳримиз олий ўқув юртларида таълим олаётган студентлар, жамоатчилик ҳамда мактаб ўқувчилари қатнашдилар.

Боғда Л. Толстой номидаги кутубхона ходимлари томонидан Африка озодлиги кунига бағишлаб кўргазма ташкил этилди. Африка шоирлари шеърларидан намуналар ўқилди. Ўзбекистон Давлат филармонияси артистлари концерти йиғилганларни мамнун этди.

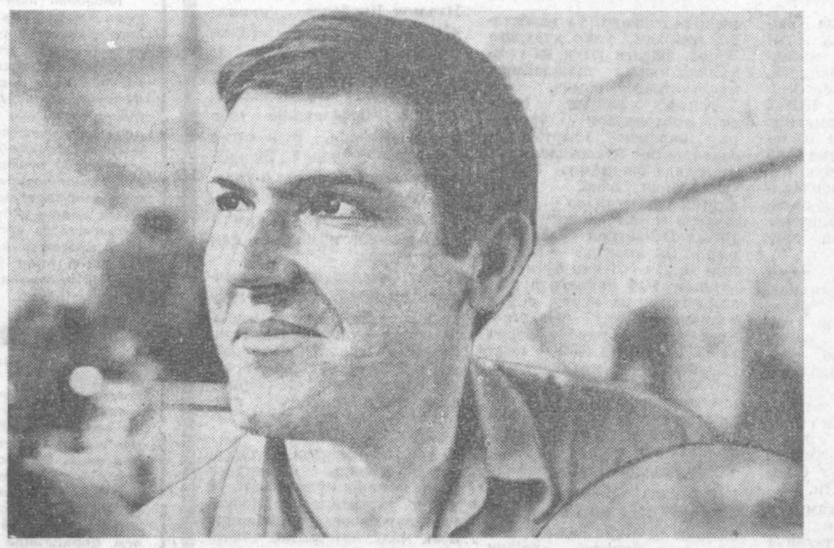

Коммунистик меҳнат зарбдори, илғор токарь Владимир Танцеров «Геологоразведка» механика цехининг 1975 йил иккинчи ярим йил ҳисобига меҳнат қилаётган новатор ишчиларидандир.

СУРАТДА: В. Танцеров. М. Нуриддинов фотолари.

Ўзбекистон ССР ва республика компартиясининг 50 йиллиги шарафига

БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

БЕШ ОЙЛИК ТОПШИРИҚ БАЖАРИЛДИ

«Тошкентвино» комбинати коллективи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида шаҳримиздаги шампань винолари заводи билан ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқда. Коллектив бу мусобақа бўйича олган социалистик мажбуриятларда, жумладан 1974 йилда 46500 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, беш йилликнинг сўнгги босқичи — 1975 йили даражасига етиш, меҳнат унумдорлигининг 1,6 процент ўсишига эришиш, кўплаб материал ва маблағларни тежаш, 40 та рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиш каби тадбирларни амалга оширишни планлаштирган.

Коллектив худди шу боисдан ҳам йил бошида катта ғайрат билан меҳнат қилмоқда, ишчилар, инженер-техник ходимлар ўртасида оз маблағ ва вақт сарфланиб, кўплаб маҳсулот ишлаб чиқариш учун меҳнат беллашуви тобора авж олмоқда. Корхонада ҳар ойда мусобақага якун ясалади, илғорлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилади. Бу яхши самара беряпти.

Бугун

комбинат коллективи маҳсулот реализацияси бўйича беш ойлик планни бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Азаматлар ҳозир иш суръатини янада жадаллаштириб, ой охиригача яна 860 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш мақсадида меҳнат қилаяпти.

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА

«Узсельхозтехника»га қарашли тажриба ремонт-механика заводи коллективи Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилиб меҳнат қилаяпти. Бу мажбуриятларда, жумладан, маҳсулот реализацияси бўйича йиллик планни муддатидан илгари — 20 декабрда бажариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш каби тадбирлар бор.

Уз сўзига ҳамиша қатъий амал қилган коллектив йил бошидан унумли меҳнат қилиб, мажбуриятларнинг бажарилиши учун мустаҳкам замин ҳозирлаяпти. Жумладан, двигателларни ремонт қилиш, гидропресслар ҳамда эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш бўйича квартал ва тўрт ойлик планларнинг муддатидан илгари бажарилганлиги сўзимизнинг далилидир.

Куни-кеча корхонада коллектив двигателлар ремонти бўйича беш ойлик планни ҳам бажарганлиги ҳақидаги хабар яшиндай ёйилди. «Ўроқ ва Болға» иттифоқига содиқ бўлган азаматлар 208 та Д-37 двигателини сифатли ремонтдан чиқариб, республикамизнинг колхоз ва совхозларига жўнатдилар. Ҳозир коллектив ой охиригача планга қўшимча А-01 двигателидан 92 тасини ремонтдан чиқаришга аҳд қилиб меҳнат қилаяпти.

ИЗЛАНИШ НАТИЖАСИ

Самолётсозлик заводининг мингдан ортиқ рационализаторлари йилнинг биринчи кварталида 1650 та қимматли таклиф киритдилар. Шундан 608 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу корхонага 280 минг сўм шартли йиллик тежам беради. Изланувчан кишиларнинг ўз ишига ижодий ёндошиши туфайли буюмлар тайёрлашда меҳнат ҳажми 57 минг норма-соатга камайди, 89 тонна металл, 25 минг киловатт-соат электр-энергия тежалди.

Рационализаторлар ўз ишларида ишлаб чиқаришнинг технологиясини такомиллаштиришга, юксак унумли мосламалар ва ускуналарни жорий этишга, тайёрланаётган буюмларнинг конструкциясини яхшилашга эътибор бераётганликлари характерлидир.

Беш йиллик жамғармасига айниқса слесарь Ю. Абрамов, конструктор Г. Кураев, инженерлар М. Мирсоатов, М. Симашев, Н. Черненко ва бошқалар салмоқли улуш қўшаяптилар.

ЯНГИ МАВСУМ БОШЛАНДИ

Тошкент консерва заводи коллективи қулупнай мураббоси тайёрлашга киришиш билан ўзининг янги мавсумини бошлади. Корхонада ҳозирнинг ўзидаёқ 80 тонна қулупнай мураббоси тайёрланди. Коллектив умуман бу йилги мавсумда 400 мингта шартли банка қулупнай мураббоси тайёрлашни ўз олдига вазифа қилиб қўйган. Яқин кунлар ичида азаматлар гилос, олча мураббоси, бодринг консерваси тайёрлашга киришади.

Коллектив беш йилликнинг белгиловчи йилида катта ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Цехлар ўртасида авж олган мусобақада сабзавот консервалари тайёрлаш цехи пешқадамлик қилмоқда. Бу цех коллективи ҳар қачонгидан унумли меҳнат қилиб, тўрт ойлик топшириқни барча кўрсаткичлар бўйича яхши якунлади.

Йўловчиларга қулай бўлади

Шаҳримизда турар жой, маданий-маиший, болалар муассасалари, шунингдек, саноат корхоналари объектларини тез ва соз қуришда «Средазтрансспецстрой» трестига қарашли 209-қурилиш-монтаж бошқармаси бинокорлари ҳам муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Улар бу йил шаҳримизда ўнга яқин юбилей объектларини қуриб фойдаланишга топширишга аҳд қилишган. Мазкур бошқарма бунёдкорлари

Бугун

ВОКЗАЛ ОЛДИ МАЙДОНИДА ЯНА БИР КЎП ҚАВАТЛИ МАЪМУРИЙ БИНО ҚУРИЛИШИНИ БОШЛАБ ЮБОРДИЛАР.

Етти қаватли бинонинг биринчи қаватида шаҳарлараро қатнайдиган барча поездларга билет сотиладиган марказий касса жойлашади. Бино пештоқида поездларнинг номер ва жўнаш вақтларини электр ёрдамида кўрсатиб турадиган улкан табло ўрнатилади.

300 дан ортиқ юмшоқ креслолар билан жиҳозланган кутиш зали йўловчиларга хизмат кўрсатади. Бинонинг иккинчи қаватида асосан Тошкент темир йўл бўлимининг маъмурий идоралари жойлашади. Шунингдек, 500 ўринли меҳмонхона бўлади. Темир йўл хизмати билан пойтахтимизга узоқ ва қисқа муддатли командировкага келган ходимлар учун алоҳида хоналар бўлади.

Мактаб — партиявий иш

Тошкентда «Мактаб — партиявий иш» деган мавзуда шаҳар илмий-амалий конференцияси ўтказилди. Мактаб партия ташкилотларининг секретарлари, район партия комитетларининг ходимлари, ўқув юртларининг директорлари бу конференцияда қатнашдилар. КПСС XXIV съезди қарорлари асосида ўқувчиларнинг марксча-ленинча дунёқарашини шакллантириш ҳақида, ўқитувчиларнинг ғоявий-назарий савияси ва амалий малакасини оширишда мактаб партия ташкилотларининг роли тўғрисида доклад қилинди.

ИНСТИТУТ 40 ЁШДА

Бугун

Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси Пушкин номли тил ва адабиёт институти ташкил қилинганлигига 40 йил тўлди. Кекса билим даргоҳининг тўйи нишонланмоқда. Шу муносабат билан институт илмий котиби, филология фанлари кандидати Босим Соимов мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

— Институтимиз коллективи Совет Ўзбекистонида филология фанининг шаклланиши ва тараққий этишида муносиб ҳисса қўшди. Илмий ходимларимиз ўзбек тили ва адабиётининг энг қадимги даврларидан то ҳозирги кунларигача тараққиёт қонунларини тадқиқ этиш бўйича йирик илмий ишларни бажардилар. Тилшунослик бўйича бир қатор қимматли луғатлар яратилиб, ўқувчилар оммасига тақдим қилинди.

Адабиётшунослик борасидаги ютуқлар ҳам бир талай. Бир неча томлик «Ўзбек совет адабиёти тарихи», «Ўзбекистонда рус адабиёти тарихидан очерклар», шунингдек, олимларимиз турли жанрларни ўрганишга доир йирик монографик тадқиқотлар яратдилар. «Ўзбек совет адабиёти тарихи» бўйича тўрт томлик тўплам ҳам ижобий ишлардан бири бўлди.

Ўтган давр мобайнида институтимизда 50 га яқин фан доктори ва 300 дан ортиқ фан кандидатлари тайёрланди. Ҳозирги пайтда улардан уч киши Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси академиги, уч киши мухбир аъзо, беш киши профессордир. Институтда илмий иш олиб бораётган ходимлар 200 кишини ташкил этади. Олимларимиз Москва, Ленинград, Фрунзе, Душанбе, Қозон ва бошқа шаҳарлардаги ҳамкасблари билан тажрибалар алмашиб, алоқалар қилмоқдалар.

Шу кунларда олимларимиз бир қатор муҳим проблемалар ва мавзулар устида иш олиб бормоқдалар. Яқин вақтлар ичида «Адабиёт назарияси», «Ўзбек адабиёти тарихи», «Рус совет адабиёти тарихи» каби бир қатор қимматли китоблар яратилади. Айни пайтда республикамизнинг ярим асрлик юбилейига ҳам муносиб совғалар тайёрланмоқда. Халқ бахшиси Фозил Йўлдош ўғли ўн томлик танланган достонларининг биринчи томи, 200 дан ортиқ турли мақолалар эълон қилиш вазифаси турибди.

А. МИРСАИДОВА.

Коммунист Олим Тўлаганов Тошкент тепловоз деносининг илғор машинистларидан бири. Поездларни моҳирлик билан бошқараётган зарбдор темирйўлчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган.

СУРАТДА: О. Тўлаганов.

Студентлар аҳди

Студентларнинг меҳнат семестри тобора яқинлашмоқда. Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти студентлари ҳам барча тенгдошлари қатори Бутуниттифоқ ҳамда республикамиз зарбдор қурилиш объектларида меҳнат қилиш учун пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

Ўтган йили институт студентларидан 1050 киши Приморье ўлкасидаги Уссури районида «Далглавводстрой», «Главвладивостокстрой» каби бир қатор ташкилотларда турар жой бинолари, болалар муассасалари объектлари ва маданий-маиший биноларни муддатидан илгари қуриб фойдаланишга топширишда муносиб ҳисса қўшдилар. В. Шарипов раҳбарлигидаги «Ёшлик», И. Яковлев командирлик қилган «Химик» қурилиш отрядларининг студентлари барчага ўрнак кўрсатдилар. Студентлар 1 миллион 700 минг сўмликдан зиёд қурилиш-монтаж ишларини бажардилар.

Бу йилги меҳнат семестрида институтдан 1500 студент қатнашади. Улардан 700 таси қардош Қорақалпоғистон Автоном республикаси қурилишларида, 400 студент «Главташкентстрой»да, юзга яқин студент Гагарин шаҳрида, 350 киши Республика қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли қатор трестларда меҳнат қиладилар.

Институт студентларининг бу йилги аҳдлари 40 та объект ва олтита мактабни ўз вақтида қуриб битказиб, 1 миллион 800 минг сўмликдан ортиқ қурилиш-монтаж ишларини бажаришдир. Бу уларнинг Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик тўйига муносиб совғалари бўлади.

— Бундан ташқари, юз студентимиз мастерлар мактабида ўқимоқда, — дейди институт студент-қурилиш отряди штабининг командири Г. Халиуллин. — Улар ўқишни тугатиш арафасида.

Студентларнинг ҳаммаси медицина кўригидан ўтказилиб, отрядларга ажратилди. Бу йил учта янги «Романтика», «Кибернетика» ва «Энергетик» қурилиш отрядлари ташкил этилиб, уларга тажрибали ўқитувчилар, юқори курс студентларидан командирлар тайинланди.

Т. КАРИМБОЕВ.

СЕВИНЧЛАР БИР ДУНЁ

Нодим — Мирзо НОЗИРБЕК,

Покистон, киноактёр ва продюссер.

Осиё ва Африка мамлакатларининг Тошкент кинофестивалида қатнашиш менга бир дунё севинч бахш этди. Шарқ халқларида яхши бир ҳикматли гап бор. «Ўқиган бошқа, кўрган бошқа» деган гапнинг мазмунига ҳамма ҳам бемалол тушунаверади. Лекин мен Совет Ўзбекистони ва унинг Тошкент шаҳри ҳақида кўп ўқимагандим. Аммо бу шаҳарга келишим билан фикрларим бутунлай ўзгариб кетди. Тошкент жаҳондаги бир қатор «тенгқурлари» билан беллашадиган катта ва ҳар томонлама ривожланган замонавий шаҳар экан.

Биз Покистон санъаткорлари Тошкент фестивалига олиб келган фильмлар орасида «Лой қўғирчоқ» бадиий фильми бор. Камина ана шу фильмдаги бош ролни ўйнаганлар. Бу фильм ўзбек томошабинларига манзур бўлса, ўзимнинг санъаткорлик бурчимни тўла адо этган, деб ҳисоблайман.

Тошкент кинофестивали ўзининг гавжумлиги, фильмларнинг кўплиги, бу ерда бўлаётган ижодий баҳсларининг қизғинлиги билан диққатга сазовордир. Ҳамма нарса меҳмондўстлик, биродарлик руҳи билан ўтмоқда. Чунки, Тошкент кинофестивали Осиё ва Африка мамлакатлари халқларининг манфаатларини кўзлаб ўтказилмоқда.

СУРАТДА: Тошкентда ўтаётган Осиё ва Африка мамлакатлари III Халқаро кинофестивалининг иштирокчиларидан бир группаси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

◆ БУДАПЕШТ. Венгрия Халқ Республикаси территориясидаги Берегдароц районида «Қардошлик» газ қувури трассасида ер қазиш ишлари бошланди. Газ қувурини ётқизишда совет мутахассислари иштирок этмоқда.

◆ СОФИЯ. Болгария ҳар йили 18 хил қўзиқоринининг жами сал кам 400 тоннасини чет элларга сотади. ГФР, Италия, Францияда қўзиқоринларга, айниқса шампиньонларга талаб жуда катта. Швеция, Австрия, Финляндия ва баъзи-бир араб мамлакатларида консерваланган қўзиқоринлар жуда харидоргир.

◆ ВЕНА. Корнейбургдаги кемасозлик корхонасида Совет Иттифоқининг буюртмасига биноан қурилган пассажир кема сувга туширилди. Кемага «Илья Репин» номи берилди, у Волга дарёсида сузиб юради.

Бу Австрия кемасозлари қураётган туркумдаги барча қулайликларга эга бўлган тўртинчи кемадир. Улардан дастлабкиси — «Максим Горький» кемаси ҳозир Москвага келтирилди ва тез орада туристлар ихтиёрига топширилади. «Александр Пушкин» ва «Василий Суриков» кемаларида пардозлаш ишлари олиб борилмоқда.

Корнейбургдаги кемасозлик корхонасида Совет Иттифоқининг буюртмасига биноан ҳаммаси бўлиб 28 та кема қурилган. Улардан 8 таси пассажир кема.

БУХАРЕСТ. «Скынтейя» газетаси ёзади: «Уругвай коммунистлари ва унинг бутун халқи билан дўстлик ҳамда интернационал бирдамлик туйғуларини изҳор қилаётган Румыния коммунистлари, меҳнаткашлари ўртоқ Р. Арисменди, Уругвайнинг бошқа демократ ва тараққийпарвар арбоблари озод қилинсин, деб қатъий талаб этмоқдалар».

ПАРИЖ. Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Р. Гюйо бошчилигидаги Франция Коммунистик партияси делегацияси Уругвайнинг Париждаги элчихонасида бўлди ва компартиянинг баёнотини топширди. Бу баёнотда Р. Арисмендининг қамоққа олиниши муносабати билан қатъий норозилик билдирилади ва Р. Арисменди дарҳол озод қилинсин деб талаб этилади.

МЕХИКО. Мексика халқ социалистик ёшлар ташкилоти Р. Арисменди ва кенг фронтнинг раҳбари генерал Л. Сереньи дарҳол озод қилинсин, деб талаб этди.

(ТАСС).

ПРАВДА саҳифаларида

▲ Газетада Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Югославия коммунистлар Союзи X съездига табриги эълон қилинган. Унда КПСС Марказий Комитети Совет коммунистлари номидан Югославия коммунистлар союзи X съезди делегатларига ва Югославиянинг барча коммунистларига дўстона табрик ва съезднинг ишида муваффақиятлар тилайди.

▲ Бугунги бош мақола «Коммунистлар ва партиясизлар блоки номзодлари учун» сарлавҳаси остида берилган.

▲ Нигерия Федератив республикаси давлати ва федерал ҳарбий ҳукумати бошлиғи, қуролли кучлар Бош Қўмондони генерал Якубу Гован кеча Волгоградга келди.

Осиё ва Африка мамлакатлари Тошкент-74 кинофестивали

Бизнинг интервью

ДАСТЛАБКИ ҚАДАМ

Муҳаммад Рафиқ ЯҲЁИЙ, Афғонистон, фильмлар экспорти ва импорти бошқармасининг бош директори, кино танқидчи.

Тошкент шаҳри мен учун қадрдон бўлиб қолган. Чунки, фестивалда учинчи марта қатнашганман. Бу ердаги маданият даргоҳлари, кинотеатрлар, киностудиялар, меҳмонхоналар менга таниш бўлиб қолган. Фестивалда қатнашаётган меҳмонларнинг кўпчилигини ҳам танийман. Совет Иттифоқининг Ўрта Осиё республикалари ва Африка қитъасининг бир қатор мамлакатларидан келган кино усталари менга таниш кишилар. Чунки, биз Москвадаги Бутуниттифоқ Давлат кинематография институтида ўқиганимизда танишиб қолганмиз. Москвадаги бу билим даргоҳи биргина советлар диёри учун эмас, балки Осиё ва Африка қитъаларидаги мамлакатларда киносанъатининг муносиб ижодкорларини, ўринбосарларини тайёрлаб беришда хизмати катта.

Афғонистон ўлкасида киносанъати эндигина туғилди. Биз бундай муваффақиятга ўтган йили мамлакат ҳаётида юз берган тарихий воқеа — революция туфайлигина эришдик. Афғон режиссёрлари, операторлари, артистлари киносанъатига биринчи бор дадил қадам қўйдилар. Биринчи картинамиз «Она топшириғи» деб аталади. Биз бу фильмни Тошкент фестивалига ахборот тариқасида намойиш қилиш учун олиб келдик.

Менинг мамлакатим киносанъаткорлари олдида бир талай вазифалар турибди. Улар халқимизнинг ўз ватанига бўлган муҳаббати, оддий кишиларнинг эртанги кун учун кураши, оталар ва болалар ўртасидаги ўзаро муносабатлар, ёшларнинг покиза муҳаббати ва бошқа мавзуларни ёритишдан иборат. Шу кунларда афғон кинематографчилари қизғин ижодий иш устидалар. Бир йўла 8 та фильм тайёрланмоқда. Улардан тўрттаси суратга олиняпти.

Шарқ халқлари ўзбек халқининг буюк қомусчи олими Абу Райҳон Берунийнинг номини ва унинг дунё қарашини яхши биладилар. Маълумки, шу йили кўпгина мамлакатларда буюк олимнинг минг йиллик юбилейи нишонланди. Шунинг учун ҳам Беруний ҳақидаги фильмга қизиқиш катта. Мен киношунос сифатида ўзбек кино режиссёрининг яна бир муваффақиятга эришганлиги билан табриклайман. Кино асарида ўтмишда шарқ халқларининг аянчли тақдирига хос бўлган қизиқарли лавҳалар бадиий бўёқларда усталик билан берилган.

ЖУРНАЛИСТЛАР УЧУН МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ДЎСТЛИК ВОСИТАСИ

Мексика киноси кино мухлислари даврасида ўзига яраша обрў топган. Бу мамлакатнинг фильмлари Совет Иттифоқида ҳам намойиш қилинган. Совет ва чет эл журналистлари учун ўтказилган матбуот конференциясида Мексика киноси ҳақида қизиқарли савол-жавоблар бўлди.

Фестивалга тақдим қилинган «Ёлғиз кишининг учрашувлари» фильмининг режиссёри Серхио Ольхович Мексика киносининг туғилиши ва унинг муваффақиятлари ҳақида гапириб берди. Илгари пайтларда Мексикада яратилган фильмларда оддий воқеалар, гўзал манзаралар, қўшиқ ва рақсларни кўрсатиш билан кифояланар эди. Кейинги йилларда мазмун жиҳатидан пишиқ бўлган, ҳозирги даврнинг муҳим масалаларини муҳокама қилишга бағишланган фильмларни яратишга кўпроқ эътибор берилмоқда. Фестивалга тақдим қилинган картина ана шундай асарлардан биридир.

Матбуот конференциясида эронлик продюссер Ганжи Зода Аҳмад Низомийнинг ўлмас асари «Лайли ва Мажнун» достони асосида яратилган фильмининг туғилиши ҳақида гапириб берди. Бу кино асарда муҳаббат, садоқат, инсонпарварлик асосий мавзу қилиб олинган. Унинг мавзуси Тошкент кинофестивали шиорига ҳамоҳангдир.

Эрон киноси ривожланиш тарихи фақатгина бир неча йилларни ўз ичига олади. Утган давр ичида киносанъати борасида бир қатор қийинчиликларни енгиб ўтилди. Эрон фильмлари кўпгина фестивалларда намойиш қилиниб, мукофотлар билан тақдирланган.

Эронлик киносанъаткорлар матбуот конференциясида кинофестиваль халқларнинг яқинлашуви, дўстликнинг мустаҳкамланиши ва ўзаро ҳамкорликка хизмат қилишини уқтириб ўтишди.

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги шарафига

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМАНДИРЛАРИ МИНБАРИ

ТАРАДДУД

«Юлдуз» фирмасида ишлаётганимга йигирма етти йил бўлди. Бу давр мобайнида дастлаб оддий бичувчи, кейин мастер, смена бошлиғи бўлиб ишладим, КПСС сафига ўтдим, фирманинг маъмурий аппаратида ишладим. Ҳозир эса, мана бир неча йилдирки, 1-бичув цехида бошлиқ бўлиб ишлаяпман. Корхонадаги обрў-эътиборим яхши, мен коллективдан, коллектив мендан хурсанд.

Ўтган ўттиз йилга яқин вақт мобайнида корхонамиз, унинг коллективи ўсди. Фирмамиздаги ҳозирги шароитни илгаригиси билан мутлақо солиштириб бўлмайди. Илгариги ишлаб чиқариш корпуслари тор, пастқам, ёруғлик етарли бўлмаган бинолардан иборат эди. Ҳозир эса ишчиларимиз замонавий усулда қурилган кенг, ёруғ бинода меҳнат қилишаяпти.

Оғир ишларнинг ҳаммаси машина — механизмлар зиммасига юклатилган, техника тараққиёти масаласи ҳамиша корхона маъмуриятининг диққат марказида турибди. Ўйлайманки, бизнинг фирмамиздаги ўзгаришлар бутун Ўзбекистон саноати учун ҳам хосдир, десам муболаға бўлмас. Партия ва ҳукуматимиз саноатимизнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, қувватларини ошириш, техникасини тараққий эттириш йўли билан маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, унинг сифатини яхшилашга эришаяпти. Қатрада қуёш акс этганидек, буни бизнинг фирмамиз мисолидан ҳам билса бўлади.

Корхонамизда Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик тўйига катта тайёргарлик кўрилаяпти. Бу сана шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар ва муқобил план қабул қилинган. Ҳозир бутун коллектив мана шу план ва мажбуриятларни бажариш учун катта ғайрат билан меҳнат қилаяпти.

Корхонамиз шаҳримиздаги «Қизил тонг» фирмаси шунингдек, Ивановодаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 3-тикув заводи билан беш йилликнинг белгиловчи йилида социалистик мусобақа бўйича шартнома тузган. Ивановоликлар ҳам, «Қизил тонг»ликлар ҳам вақти-вақти билан корхонамизга келиб, ишнинг аҳволини ўрганишади, ютуқ ва нуқсонларимизни кўрсатишади, ўз навбатида, биз ҳам улар ҳузурига бориб, ишдаги ютуқ ва камчиликларни аниқлаймиз, маслаҳатлар берамиз.

Киров районини саноат корхоналари ўртасида биринчи кварталдаги социалистик мусобақага якун ясалганда фирмамиз биринчи ўринни олиб, район партия комитети ва район ижроия комитетининг кўчма Қизил Байроғини қўлга киритди. 22 апрелда — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 104 йиллигида эса, коллективимиз тўрт ойлик планни барвақт бажарганлиги ҳақида рапорт берди ва ой охиригача 350 минг сўмликка яқин маҳсулот ишлаб чиқарди. Ҳозир ишчиларимиз май ойи топшириқларини барвақт бажариш учун қизғин меҳнат қилаяптилар.

Умумколлектив муваффақиятларида тайёрлаш цехи билан мусобақалашаётган бизнинг цехимиз коллективининг ҳам муносиб улуши бор. Цехимиз азаматлари оз маблағ ва куч сарфлаб, кўплаб сифатли маҳсулот тайёрлашга интилиб, корхонадаги мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар. Цехимизда тўрт ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 103 процент қилиб бажарилди, меҳнат унумдорлигини ошириш, сифатини яхшилаш борасида ҳам бирмунча ютуқлар қўлга киритилди.

Коллективимиз аъзолари ўзаро беллашиб ишлаб, чиқаришга илғор методларни жорий қилмоқдалар, иш сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг янгидан-янги йўлларини қидириб топмоқдалар.

Ҳозир цехимизда беш йиллик шахсий, топшириғини бажарган ишчилар сони 50 дан ошиб кетди. Н. Умарxўжаев, Г. Ф. Закритная, Н. Исмаева, Л. М. Воропаева каби азаматларимизнинг 1976 йил ҳисобига меҳнат қилишаётганига эса талай вақт бўлди.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Носир Умарxўжаев фирмамизда 24 йилдан бери меҳнат қилади. У 1950 йилда цехимизга дастлаб ишга келганда менга шогирд бўлганди, бичиш ишининг бутун сир-асрорини мендан ўрганганди. Ҳозир эса, унинг ўзи кўпларнинг устози бўлиб қолди. Унинг қўл остида ишлаб ҳунар ўрганган ишчилардан Зокир Жўраев, Нуъмон Қурбонов, Раим Расулов цехнинг турли участкаларида катта муваффақият билан меҳнат қилишаяпти. Жумладан, Нуъмон Қурбонов яқинда «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланди.

Фирмамизда эркакларнинг костюмлари, пиджаклари, шимлари, болаларнинг мактаб формалари, ёзги енгил кийимлар тикилади. Бу кийимларнинг чиройли тикилиши, аввало, унинг яхши бичилишига боғлиқ. Цехимиздаги ишнинг нозиклиги ҳам мана шунда.

Шу боисдан бизда иш сифати ҳамиша диққат марказида туради. Ҳар душанбада сифат куни ўтказилади. Бунда мастерлар иш жараёнини кўздан кечириб, бракка йўл қўйиш ҳолларини аниқлашади, бунга йўл қўйган кишилар коллектив муҳокамасига қўйилади.

Бундан ташқари, бизда ҳар ой бошида ишчиларга учта номери бўлган махсус талон тарқатилади. Текшириш давомида ишчининг брак маҳсулот ишлаб чиқаргани аниқланса, талондаги номерлар навбатма-навбат ўчириб борилади. Талондаги номерлардан биттаси ўчирилса, ишчи ойлик мукофотнинг 25 процентидан, иккитаси ўчирилса 50 процентидан маҳрум қилинади. Агар ой давомида талондаги учта номер ҳам ўчириб ташланса, ишчи мукофотдан батамом маҳрум бўлади.

Ишчининг унумли ва сифатли меҳнат қилишга ундашнинг моддий ва маънавий омилларидан билиб фойдаланиш, шунингдек меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ютуқларимиз гарови бўлаяпти. Бундан ташқари бизда ёш ишчиларни ўқитиш, илғор тажрибаларни оммалаштиришга эътибор берилаётганлиги ҳам яхши натижалар бераяпти.

Цехимиз коллективи беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили учун социалистик мажбуриятлар қабул қилган.

Йилнинг биринчи чорагини яхши якунлаб, келгусидаги ютуқларимиз учун мустаҳкам замин ҳозирладик. Ҳеч шубҳа йўқки, цехимиз азаматлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги шарафига ғайрат камарини маҳкам боғлаб меҳнат қилиб, зиммаларидаги мажбуриятларни шараф билан бажарадилар.

Раҳим ШОМУРОДОВ,
«Юлдуз» фирмаси 1-бичув цехининг бошлиғи.

Шаҳар ошхоналар трестига қарашли озиқ-овқат масалliқлари тайёрлаш фабрикасининг пазандалари шаҳар меҳнаткашларига кўплаб булка-кондитер, сабзавот ва гўшт маҳсулотлари етказиб бермоқдалр. Корхонада ишлаб чиқарилаётган бундай маҳсулотлар айниқса уй бекаларига катта қулайликлар туғдираяпти.

СУРАТДА: булка-кондитер цехининг зарбдор ишчиси моҳир пазанда Любовь Петринани кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ВАЪДА ЭМАС, ИШ КЕРАК

159-«ЖИЛСТРОЙ» ВА «ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ТРЕСТЛАРИ УЙЛАРНИ КАТТА КАМЧИЛИКЛАР БИЛАН ТОПШИРМОҚДАЛАР

«Тошкент оқшоми» бонг урадн!

ҲАКИМ АКА НЕГА ХАФА?

Кишининг иши чаппасига кетмасин экан. Ҳаким ака Бешқайрағочдаги янги уйга кўчди-ю, боши ғалвадан чиқмай қолди. Ҳали у йўқ, ҳали бу йўқ. Бир ташвишдан қутулса, иккинчиси қарз берган одамдай яна йўлингда кўндаланг бўлиб туради. Мана, бугун ҳам меҳмонлар остонадан чиқиб чиқмай, одатдаги уриш-жанжал бошланди.

—Қандай кунларга қолдим. Икки дугонамни чақириб, бундоқ ёзилишиб ўтиролмасам. Домга кўчсак, ундоқ қиламиз, бундоқ қиламиз, деб кўкрагингизга урган эдингиз. Шуми энди кўрсатган кароматингиз. Битта газ деган отинг ўчқурни келтиришга қурбингиз етмайди-ку, ҳали ер ёрилмадики, кириб кетсам. — Хотини ванахонада кир юваркан, яна ўша «дийдиё»сини бошлади.

Керосинкадан чиққан дуд балконнинг шипини қорайтириб юборганини кўриб, Ҳаким аканинг таъби янада хира бўлди. Эсига дўсти Рихсивойнинг хотини тушди. У ҳалигина шу ерда туриб «Вой, ҳали янги уйингиз шуми? Газсиз уй-уй бўптими?» дея киши билмас бурнини жийириб қўйганди. Ҳаким ака ижирғанди. Рихсивой болаликдан бирга ўсган ўртоғи. Бугун тўсатдан уй кўрарга хотинини етаклаб келиб қолди. Булар боришганда Рихсивойлар дастурхонни йўқ ердаги нарсалар билан безар, устма-уст икки-уч хил овқат қилишарди. Шунинг учун ҳам, улар келишганда эр-хотин типирчилаб қолишди. Хотини балконга чиқиб, керосинкани ўт олдириб, овқатга уннади. Электр плитага қўйилган чойнакдаги сув ҳам ярим соат деганда зўрға биқирлади. Аксига олиб, керосин ҳам тугаб, пиликдан куйинди иси чиқа бошлади. Рихсивойнинг хотини балконга чиқиб керосинкани кўрди-ю, «тур-тур»га тушиб қолди. Ҳаким ака озиб-ёзиб келган ўртоғини кўнгилдагидек кута олмаганидан хижолат эди. Рихсивой ҳам буни сезди шекилли:

—Девзира ошни газ келганда қилиб берарсан, — деб қўйди.

Шундан кейин яна ҳар кунги маш-маша бошланди. Ҳар сафар меҳмон келса аҳвол шу, хотинига ҳам қийин. Керосинкада овқат қилишнинг ўзи бўлмайди. Анови куни кир ювaётса, тўсатдан иссиқ сув таққа тўхтаса бўладими. Яна дилсиёҳлик...

—Э, ука, мен айтмай, сиз куйманг, — дейди Ҳаким ака Исмоилов, — айбга буюрмайсиз, энди, чойга таклиф қилай десам, газ йўқ. Беш ойдан бери аҳвол шу. Жўжабирдай жонмиз. Болалар уйда сиқилиб кетади. Бола бўлгач, чопқиллаб ўйнагиси келади. Бу ерда эса, на бир соя-салқин жой бор, на болалар майдончаси. Ана, ҳовуз сувга ташна бўлиб ётибди. Ахир қурувчилар ҳамма нарсани тайёр қилиб, кейин топширмайдими?

—Гапирамиз десак, дардимиз кўп, — дея суҳбатга қўшилди 21-уйнинг 25-хонасида турувчи Хадича Мирзаева. — Янги уй беришганда жуда хурсанд бўлгандик. Аммо хурсандчилигимиз узоққа чўзилмади. Уйларимизнинг полларини кўринг. Полга тўшалган линолеуми гармошкадай қат-қат бўлиб бужмайиб ётибди. Бунисиям майлику-я, гоҳ-гоҳида унитази қурғурдан сув тошиб кетишига нима деса бўлади. Кеча кечқурун ҳам шундай бўлди. Тўсатдан сув тошиб, кўрпа-ёстиқлар жиққа ҳўл бўлди. Ана, қуритгани ёйиб қўйибман. Фақат бизникида аҳвол шунақами десам, йўқ, бошқаларники ҳам бизникидан яхши эмас экан. 22-уйнинг 19-квартирасида турадиган дугонам Жўрахон Шукурова ҳам шу камчиликлар дастидан дод деб ўтирибди, айланай.

— Э, булар ҳали ҳолва. Ёмғир сувлари подвалга оқади. Подвал балчиққа айланиб кетибди, — деди Политехника институтининг ўқитувчиси Омонқул Ҳайитов. — Биз 24-уйнинг 32-хонасида яшаймиз. Кўчиб келганимизга беш ой бўлмасдан шипдан чакка ўтаяпти. Баъзан ваннахона шипидан сув оқади. Ҳайронман, қурувчилар бу уйни қандай қуришган-у, ЖЭКдагилар бу аҳволда нега қабул қилишган?

— Ҳеч қаерга мурожаат қилмадингизми, дейсизми? Эй, бормаган идорамиз, чопмаган йўлимиз қолмади, — дея бош чайқади афсусланиб уй комитетининг раиси Кўчқор Акбаров. — Уй бошқармасига ҳам райижрокомга ҳам бордик, трестларга чопдик. Мана, ўзингиз кўриб турибсиз, ҳамон эски ҳаммом, эски тос, ўзгариш йўқ. Бу ердаги тўртта уйда 150 хонадон яшаяпти. 520 киши январь ойидан бери газдан маҳрум. Аввало, ҳатто электр ҳам, сув ҳам йўқ эди. Қанча югур-югурдан кейин буларга эга бўлдик. Газдан эса дарак йўқ. Маҳалла-кўйчиликда тўй бор, ҳашам бор. Газ бўлмаса, жуда қийин экан. Территориямиз ободонлаштирилмаган. Кўчатларни ўзимиз ҳашар қилиб экдик, аммо улар сувсизликдан қовжираб ётибди. Ариқ суви йўқ. Ариқлар эса бетон қолдиқлари билан кўмилиб ётибди.

— Кўчқор ака тўғри айтди, югуравериб чарчадик аммо бу югуришларнинг фойдаси бўлмаяпти, — деди 23-уйнинг 21-хонасида яшовчи Политехника институтининг доценти Худойберди Жўрақулов, яқинда биз буюртмачига, яъни капитал қурилиш бош бошқармасига мурожаат қилдик. У ердагилар аввало ваъда беришди. Кейин 13 май куни партия ташкилотининг секретари Азимхўжаев «яхшиси, депутатга мурожаат қилинглар, газ ўтказиб берсин», деган маслаҳат бердилар. Ана холос, буниси қандоқ бўлди... Бизга ваъда ҳам маслаҳат ҳам керакмас, балки газ керак, болалар майдончаси керак, кўчамизга чироқ керак. Бошқармадаги ўртоқлар мана шуларни қилиб беришни ўйлашса тузукроқ бўлармиди...

ДУМСИЗ ОТ

— Думсиз отни кўрганмисиз? — дея гап бошлади Октябрь районидаги 7-уй бошқармасининг бошлиғи Александр Михайлович Галинский. — Отнинг думи бўлмаса уни пашшами, сўнами мазза қилиб чақаверади, чунки от ўзини қўриб олмайди. Бизнинг ҳозирги аҳволимиз худди шу думсиз отнинг ҳолатини эслатади. Бешқайрағочдаги 21, 22, 23, 24-уйларда яшовчи аҳоли камчиликларни бартараф этишни биздан талаб этишади. Жуда тўғри, ҳаққоний талаб. Аммо биз уларнинг талабини ўринлата олмай хижолатдамиз. Негаки, қўлимиз калта. Шунча уринсак ҳам фойдаси бўлмаяпти. Бу ерда яшаётган кишилар асосан ГУМнинг орқасида жойлашган уйлардан кўчиб келган кишилар. Уларни тезда уй билан таъминлаш зарурияти туғилиб қолгани туфайли, биз уйларни айрим камчиликларига қарамай қабул қилган эдик. Аммо бош пудратчи — 159-қурилиш тресги ва ёрдамчи трест «Жилстрой»нинг раҳбарлари мавжуд камчиликларни тез кунлар ичида бартараф этишга ваъда беришган эди. Шу жумладан, газ келтириш ҳам икки-уч ҳафта ичида ҳал қилиниши лозим эди. Аммо 1-монтаж бошқармасидаги ўртоқлар ҳеч шошилишмади. Бу масала юзасидан биз неча бор уларга мурожаат қилдик. Масалани район ижроия комитети планеркасида муҳокамага қўйдик. Аммо ҳалигача газ берилгани йўқ.

Бу ердаги кўчаларни кечқурун ёритиш учун чироқлар ҳам ўрнатилмади. Территория ободонлаштирилмаяпти. Биз ҳали территорияни қабул қилганимиз йўқ. Ариқ суви йўқлиги натижасида, баҳорда ўтказилган 3000 га яқин дарахтнинг анчаси қуриб қолди.

Кўпгина хоналарда, айниқса, 21-уйнинг хоналарида санитария-техника ускуналари етишмайди. Масалан, 20 дона унитаз комплекти, 8 та раковина, 40 дона ойна ва шу сингари нарсалар етишмаяпти. Бу ерда қурилиш ишларини олиб борган «Жилстрой» трести бизга ана шуларни етказиб бермаяпти. Бу ҳам етмагандай, территорияда қурилиш чиқиндилари уюлиб ётибди. Уларни ташиб кетиш трестдагиларнинг хаёлига келмаяпти.

Яқинда теплотрассамизда авария юз бериб, қувурлар чўкиб кетди. Асфальтлар уйдум-чуқур бўлиб қолди. Бу камчилик ҳозир бартараф қилинмаса, қишда аҳоли иссиқсиз ва сувсиз қолиши мумкин. Аммо 159-трестдаги ўртоқларни бу ҳам ташвишлантирмаяпти. Бизнинг мурожаатларимиз жавобсиз қолиб кетмоқда. Тўғри, 159-трестдагилар йўлкаларни асфальт қилиб беришди. Аммо территорияни ободонлаштириш ишчи чала қолиб кетаверди. Яқинда трестдан юборилган бульдозер бу ерда хўжакўрсинга ярим кун ишлади. У ёққа бир калла, бу ёққа бир калла қўйиб қаёққадир ғойиб бўлди. Қайтанга ариқни кўмиб ташлади. Ҳайронман, трестдагилар ўз ходимларининг ишини назорат қилишмайдими ё...

* * *

Октябрь район уй-жой бошқармасининг бошлиғи ўрток
Н. В. ПОПОВ:

— Бешқайрағочда яшаётган кишиларнинг бардошига балли, жуда сабр-тоқатли эканлар. Шикоят қилиб жуда тўғри қилишади. Уларнинг аҳволи ҳақиқадан ачинарли...

* * *

Октябрь район ижроия комитети раисининг ўринбосари
В. Л. НАЗАРОВ:

— Газ масаласида массив аҳолиси қийналяпти. Уйларни топшираётганда бош пудратчи 159-трестдаги ўртоқлар газ хусусида гарантияли хат беришган эди. Аммо улар ваъдаларининг устидан чиқишмади. Планеркаларда ваъда устига ваъда беришди. Улар шаҳар ижроия комитетининг графигига мувофиқ равишда 22, 23, 24-уйларга, 6 апрелда, 21-уйга 10 апрелда газ беришлари лозим эди. Аммо ҳеч бир ўзгариш бўлмади. Биз мурожаатларимизга трестдаги ўртоқлардан ҳалигача ёзма жавоб олмадик. Ваҳоланки, район ижроия комитетининг раиси Ғ. Абдурасулов 26 апрелда «Главташкентстрой», бошлиғи Г. М. Саркисовга мурожаат қилди. Бунда Бешқайрағочдаги уйларга газ тушириш масаласида «Ташсантехгазмонтаж» трестидагилар графикка риоя қилмаётганликлари, шунингдек, бу ерда ташқи ёритиш системалари фойдаланишга топширилмаётгани, ободонлаштириш ишлари ниҳоясига етказилмаётгани кўрсатилди. Энди мазкур ташкилотлар барча чала қолган ишларни, шунингдек, газ бериш ишини июнь ойигача қолдирмай ҳал этиб беришмоқчи.

Санитария-техника жиҳозлари етишмаслиги масаласига келсак, бу борада уй бошқармасидаги ўртоқларнинг ўзлари айбдор. Қўлларида гарантияли хат бор, ҳужжат бор. Шундай экан ,талаб қилиб олишлари керакда!

БИР ҲАФТАДА ТАЙЁР БЎЛАДИ...

«Жилстрой» тресги бош инженери
Е. С. ВЛАСОВ:

— Бешқайрағочдаги уйларнинг пойдеворидан тортиб томигача бўлган барча ишларни биз қилдик. Баъзи хоналарда шипдан чакка ўтган бўлса, бунга фақат шу ерда яшовчилар айбдор. Унитазга латта-путта ташланса, қувур тиқилиб сув тошиб кетиши мумкин. Линолеум масаласида ҳам айб бизда эмас. Ҳамма гап линолеумда. Оҳангарон линолеуми жуда сифатсиз. Қишда қопланса, ёзда ғижим бўлади, ёзда қопланса, тортишиб, узилиб кетади. Шунинг учун ҳам, бизни сифатлироқ линолеум билан таъминлашса яхши бўларди. 21-уйдаги кўпгина хоналарда газ плиталари ўрнатилмаган дейсизми? Ҳм, ҳм, мана, ёзиб олдим. Биз эртагаёқ буни текшириб аниқлаймиз. Плиталарни ўрнатиш қийин эмас. Бу иш бир ҳафтага қолмайди. Қурилиш чиқиндилари ҳам бизники эмас. Негаки, биз уйни панеллардан қурамиз, чиқинди бўлиши мумкин эмас. Энди, аптека ва нон дўкони биносини қуришни кечиктириб юборганимиз рост. Буни албатта бир ой ичида қуриб, фойдаланишга топширамиз...

* * *

159-қурилиш трестининг бошқарувчиси
Е. П. КИРИЕНКО:

—Трестимиз ўз зиммасига бош пудратчилик вазифасини олган. Бешқайрағочда иш олиб борган бизнинг 22-қурилиш бошқармамиз (бошлиғи В. Г. Бобилев) ўз зиммасидаги вазифани кўнгилдагидай олиб борди. Ҳаммаси жойида эди, ҳа шундай. Кўчани ёритиш масаласини ҳозир ҳал қилиб бўлмайди. Бу ердаги коттежлар қурилиб бўлгач, яъни барча қурилиш иши ниҳоясига етгачгина ташқи ёритиш системаларини ўрнатишимиз мумкин.

— Газ масаласими? — шундай деб бошқарувчи сукутга кетди. Сўнгра бирдан жонланиб гапирди. — Бу масалада бизда график бор. График бош инженерда. Газ бериш иши нега беш ой чўзилиб кетди дейсизми? (У яна ўйланиб қолди) Умуман, бунинг сабаблари кўп. Қайси бирини билишим керак, трест катта бўлса... Майли, бу масалани албатта ҳал қиламиз. Мен бу масалани ҳал қилишни бош инженер ўринбосари Л. Б. Глиндеманга топшираман. У кўрилган чоралар ҳақида икки-уч кундан кейин редакцияга хабар қилади. Бир ҳафта ичида массивни газ билан таъминлаймиз.

* * *

1-капитал қурилиш бошқармасининг бошлиғи
И. М. ЧЕРТИН:

— Бешқайрағочдаги уйларга газ бериш масаласи ҳақиқатан чўзилиб кетди. Ҳозир бу борада бироз иш қилинди. Атиги икки кун олдин ташқи газопровод топширилди. Аммо ички тармоқлар топширилганича йўқ. Бунинг асосий сабаби «Ташсантехгазмонтаж» 1-монтаж бошқармасидаги ўртоқларнинг ўз вазифасига совуққонлик билан муносабатда бўлаётганлигидир. Бош пудратчи 159-трестдагилар ишни тезлаштиришлари лозим эди. Аммо улар ҳам ишга бепарво қарашди. Бу ерда ҳали ободонлаштириш иши ниҳоясига етмади, кичик шакллар меъморчилиги қилингани йўқ, уйлар радиолаштирилмаяпти. «Жилстрой»даги ўртоқлар аптека ва нон магазинини қуришга шошилишмаяпти.

* * *

159-қурилиш трести бош инженерининг ўринбосари Л. Б. Глиндеман ҳақиқатан ҳам икки кундан кейин массивдаги камчиликларни бартараф қилишга киришганликларини, газ эса икки-уч кун ичида берилишини маълум қилди. Мана, икки кун эмас, бир ҳафта ўтди. Аммо массив аҳолисига ҳалигача газ берилгани йўқ. Аҳвол ҳамон илгаригидай. Афтидан, бош пудратчи 159-қурилиш трестидаги ўртоқларнинг ваъда халтаси катта кўринади. Ахир, субутсизликнинг чеки борми? Ваъда бергандан кейин уни бажариш керак-ку! Кўриняптики, улар ўз айбини бошқаларга тўнкаб, сувдан қуруқ чиқиш пайидалар. Уйларни фойдаланишга топшираётиб, камчиликларни тузатиш ҳақида берган ваъдалари ваъдалигича қолиб кетяпти. «Жилстрой» трести «Главташкентстрой»нинг энг яхши, илғор коллективларидан ҳисобланади. Шундай экан, бу массивда уларнинг қурилиш ишларини сифатсиз олиб борганликлари, гарантия хатида берилган сўз устидан чиқмаётганликлари кишини ажаблантиради. Бу ўз шаънига ўзи доғ тушириш-ку, ахир! Бош инженер ўртоқ Власов ҳам бу ерда йўл қўйилган камчиликларни тан олгиси келмаяпти.

7-уй бошқармасидаги, район уй-жой бошқармасидаги шунингдек, капитал қурилиш бош бошқармасидаги ўртоқлар ҳам активроқ ҳаракат қилишлари лозим эди. Аҳолининг аҳволига ачиниш, шикояти тўғри, деб қўл қовуштириш билан иш битмайди-ку! Буни ўртоқ Н. В. Попов ҳам, ўртоқ И. М. Чертин ҳам яхши билса керак.

Массивда ҳали қилинмаган ишлар кўп. Энг биринчи навбатда аҳолини газ билан таъминлаш, ободонлаштириш ишларини ниҳоясига етказиш, ташқи ёритиш системаларини ўрнатиш, чўкиб қолган қувурларни кўтариб, йўлларни ремонт қилиш, санитария-техника жиҳозлари етишмовчилигига барҳам бериш зарур. Аммо 159-қурилиш трестидаги ўртоқлар ҳам, «Жилстрой» трестидаги ўртоқлар ҳам ўз вазифаларига совуққонлик билан қарашяпти. Бизнингча, беларволикка чек қўйиш вақти етди. Энди гап «Главташкентстрой»даги ўртоқларда қолди.

Б. ШАРИПОВ,
махсус мухбиримиз.

Куба тўқимачиларининг планлари

ГАВАНА. Куба тўқимачилик саноати яқин беш йилликда 280 миллион квадрат метрдан зиёд газлама тўқиб чиқаради. Бу ҳозирги вақтда тўқиб чиқарилаётган газламадан 40 процент кўп.

Ҳозир Гавана яқинида жойлашган Кубадаги энг катта тўқимачилик фабрикаси — «Ариғуанобо» фабрикасини модернизация қилиш ишлари олиб борилмоқда. Айни вақтда Орьенте вилоятида йилига 80 миллион квадрат метр газлама тўқиш-қувватига эга бўлган янги корхона қурилмоқда. Корхона маҳсулотининг қарийб ярмисини синтетик газламалар ташкил этади.

Замонавий ускуналарда самарали ишлашга қобилиятли бўлган малакали кадрлар тайёрлаш муваффақиятли олиб борилмоқда.

Тўқимачилик саноатини ривожлантиришда Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар Кубага актив ёрдам бермоқдалар. «Аригунабо» фабрикасини техник жиҳатдан қайта қуроллантириш ҳамда Орьенте вилоятидаги фабрика қуриш, жумладан ҳамкорлик тўғрисидаги Совет-Куба шартномасида кўзда тутилган.

(ТАСС).

Жаҳон ойнаси

МУҲИМ БИТИМ

ЛОНДОН. Бу ерда Совет Иттифоқи билан Буюк Британия ўртасида муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида беш йиллик муддатга ҳукуматлараро битим имзоланди. Битимни Совет ҳукумати номидан СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг раиси В. А. Кириллин, Англия ҳукумати номидан атроф муҳит масалалари билан шуғулланувчи министр А. Кросләнд билан ташқи ишлар давлат министри ва миллатлар ҳамдўстлиги министри Д. Энналз имзоладилар.

(ТАСС).

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

ЛАГОС. (ТАСС мухбири). Миллий мустақиллик асосларини мустаҳкамлаш, чет эл капитали ҳукмронлигидан халос бўлиш, ривожланган кўп тармоқли саноатни барпо этиш, қишлоқ хўжалигини юксалтиришни тезлаштириш — олий ҳарбий кенгаш раиси Якубу Говон бошчилигидаги Нигерия ҳукуматининг ички сиёсатидаги асосий йўналишлар шулардан иборат. Мамлакатни иқтисодий ривожлантириш и и и г иккинчи тўрт йиллик плани якунланадиган 1974 йилда Нигерия ҳукумати амалга ошираётган тадбирлар бунинг ёрқин далили бўла олади. Озиқ-овқат ва кенг истеъмол қилинадиган саноат товарларининг нархини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилинди. Нигерия халқининг турмуш даражасини янада оширишга асос солган шу йилнинг апрель ойида қабул қилинган мамлакат янги бюджети шу қарорга асос бўлди.

Медицина хизматини яхшилаш, уй-жой қуриш, сув таъминоти системасини такомиллаштиришга катта маблағлар ажратилди. Ҳукумат маорифни ривожлантиришга алоҳида аҳамият бермоқда.

АФҒОНИСТОНДА ХАЛҚ МАОРИФИ

ҚОБУЛ. Ёш Афғонистон Республикасида иқтисодий ва социал проблемаларни ҳал этиш билан бир қаторда мамлакатда саводсизликни тугатиш, халқ маорифи системасини яхшилаш ва ривожлантириш жуда зарур бўлиб қолди. Шу мақсадда Афғонистонда саводсизликни тугатиш миллий бошқармаси ташкил этилди, Маориф системаси устидан давлат контроли ўрнатилди. Кам иш ҳақи оладиган ўқитувчиларга ёрдам бериш учун давлат бошлиғи М. Довуднинг кўрсатмасига мувофиқ маориф министрлиги 1 миллион афғоний ажратди.

Ўқитувчиларнинг малакасини ошириш мақсадида кейинги вақтларда Қобулда 10-семинар ўтказилди. Бу семинарларга 2.500 ўқитувчи жалб этилди. Ҳозирги вақтда мамлакатда 29 минг ўқитувчи халқ маорифи системасида иш олиб бормоқда.

Маориф министрлиги янги ўқув программаларини ишлаб чиқди. Бу программаларга асосий эътибор ҳунар таълимига қаратилган.

Маориф министрлигининг бошланғич таълим масалалари билан шуғулланувчи департамент президенти Абдул Ғаффорнинг айтишича, бу йил бир мингдан ортиқ мактаб янги программаларга мувофиқ машғулот ўтказа бошлайди.

(ТАСС).

Халқ ҳокимияти йилларида Кубадаги сув иншоотлари ҳажми 75 баравардан зиёд кўпайди. 260 та кичик сув ҳавзалари, кенг суғориш тармоқлари системалари қурилди.

СУРАТДА: тбилисилик инженер-гидротехник И. В. Гургинидзе ва унинг кубалик ҳамкасблари Пинардель — Рио вилоятидаги «Хувентут» тўғонида навбатдаги иш планини муҳокама қилишмоқда.

Г. Петров фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Шарқ юлдузи

«Шарқ юлдузи» журналининг май сони босмадан чиқди. Журналнинг бу сонида сиз О. Ҳожиеванинг «Она— Ер соғинчи» достони, Ф. Мусажоновнинг «Сунбула» қиссаси билан танишасиз.

Маълумки, яқинда улуғ рус шоири А. С. Пушкин туғилган куннинг 175 йиллиги нишонланади. Журналда шу муносабат билан Миртемирнинг устоз шоир маҳорати ҳақидаги мақолалари, буюк шоирнинг «Чаадаевга» шеъри босилган.

Журналхон Ў. Усмоновнинг «Ота», «Сой оқшоми» ҳикоялари, А. Абдураззоқ, Н. Красинниковнинг янги шеърлари билан ҳам танишадилар. Журналнинг бу сонида А. Раҳматнинг «Ленинград қаҳрамонлари» очерки, В. Костиря, Н. Саъдуллаев, И. Раҳимова ва бошқаларнинг публицистик асарлари билан танишадилар.

МАЙ СОНИДА

ҒАЗАЛХОН ШОИР

Восит САЪДУЛЛА

Ғазалхон шоир Восит Саъдулла адабиёт мухлисларига ўзининг «Жўра», «Сайқал», «Юз ғазал» китоблари, «Хуросон юлдузи» каби асарлари билан танишдир. У 60 ёшга кирди. Шу муносабат билан шоирни қутлаймиз, унга ижодий ютуқлар тилаймиз.

Шаҳри жонимдасан

Андижонингда эрурмен, сен Наманганимдасан,
Элга манзурроқ шаҳарлар шаҳри жононимдасан.
Бу шаҳарлар бир-бирига соз туташган икки қош,
Ҳар маҳал суҳбат қилиб тургандайин ёнимдасан.
Сен ўзингсан қаҳрамоним шеъру достонимгача,
Барқ уриб ҳар кун камол топдинг бу имконимдасан.
Қайда бўлсам биргасан, чорлаб ҳаёт бўстонига,
Кундузи кўнглимдаю, тунлар бўйи жонимдасан.
Элга қўшдинг, бунчалик юксалтириб, раҳмат сенга,
Куч бериб қудрат бериб ҳар лаҳза жавлонимдасан.
Орттириб Восит қувончин кунда очдинг юз чирой,
Давру давроним саодатлик гулистонимдасан.

Бу хат

Олам-олам солди кўнглимга келиб, орзу бу хат,
Бўлди маҳбубим жамолин кўрсатиб, кўзгу бу хат.
Тушди кўнглимга ёруғлик, тинди фикру ўйларим,
Сочди тундек йўлларимга тонг бўлиб ёғду бу хат.
Жўш уриб туйғуларим, эзгу фароғат бўлди ёр,
Кўзларимга бермади то тонггача уйқу бу хат.
Руҳларимни яшнатиб, чеҳрамни очган жумлалар,
Қамраган оламча мазмун, бир жаҳон туйғу бу хат.
Бир ўқий деб толпинар кўнглим қўлимга ҳар замон,
Қилди соғинчлар ила бир йўл мени жоду бу хат.
Солди бу дилга қувончлар қайғудин айлаб халос,
Менга иқболу саодатномадир инжу бу хат.

Ойдин ҲОЖИЕВА.

Она ер соғинчи

(ДОСТОНДАН ПАРЧА)

Муздай ҳаво ялар кенг пешанасин,
Она сергакланар, йиғар хаёлин,
Бор овозга қўйиб «Спидола»син
Йўлкадан келарди қизи,— Иқболи
Уйга кирар улар бесўз кетма-кет.
Жаранглаган сукут чўкар ўртага.
Онаизор ва қиз турар бетма-бет.
Билмаслар, не хабар бўлар эртага!
Тун қора тортади. Беҳисоб юлдуз —
Қамраб кела бошлар дераза кўзин
Соғинч интизорлик отади илдиз
Она тинглар энди юлдузлар сўзин:

Юлдузлар сўзлайди

«Одам эдик бизлар бир замон,
Кўкка тушди ўтли ишқимиз.
Осмонни деб фидо қилдик жон,
Нур сочмоқлик бўлди ишимиз.
Заминдаги қизғин юраклар
Алангаси манбадир бизга.
Кўнгилдаги тоза тилаклар
Айлангуси бир кун юлдузга
Сен ҳам азиз умрингда, Она,
Яратибсан орзули юлдуз.
У юлдузинг, айтиб шукрона,
Порлаётир бу кеча-кундуз!
Одам эдик бизлар бир замон
Кўкка тушди ўтли ишқимиз
Осмонни деб фидо қилдик жон,
Нур сочмоқлик бўлди ишимиз!»

Онанинг туши

Баъзида ўз кўнглинг ўзинггадир ёв...
Етти хуфтонгача келмай уйқуси,
Онани беором этди юз ўйлов,
Минг хил машаққатда илинди кўзи.
...Тубсиз жарликлардан ўрлаб
зулумот,
Тутиб борар эмиш ерни бутунлай.
Шаҳарлар, бинолар, нафис
мавжудот—
Баногоҳ йўқолиб қолмиш, тутундай—
Сочин ёйиб келар жодугар шамол.
Юлдузлар тут каби тўкилиб кетар.
Бу не кўргиликдир, бу қандайин ҳол,
Наҳотки, ҳаётни ўлим маҳв этар?!
Яшил тепаликка бир қузғун қўнди,
Панжаси теккан ер ёна бошлади.
Осмон кўзларидан ёмғирмас, энди
Қум аралаш қурум тома бошлади.
Қани, эй, ер-кўкни юпантирар куч,
Эй, ғолиб одамзод, қайдасан бу он?
Бу машъум қисматга нечун келди
дуч
Гўзал ер, очиқ кўк, жонажон
макон?
Ажабо, инсон-чи, кўринмас ҳатто,
Фақат кўринади ранги сомон ер...
Уйғонар.
Қудратли, бепоён дунё —
Тирик!
Юз кўзидан ёғилганча тер:
«Нафасингга шамол»— дер у ўзига,
Кўзига ўт бўлиб кўринар олам!
Қуёш ўз йўлида, ҳаёт— изида,
Вақт ўтиб боради билмасдан тўхтам.
Умри бино бўлиб даҳшат ва қўрқув,
Ваҳима босмаган уни бу қадар.
Юраги куйди: «Сув! Бир қултум
сув!»
Туш эканин билиб, кўнгли ёришар.

Осмону фалакда

Ерни Она деган қанчалар ҳақдир!...
Қанчалар улуғвор Ер салобати!
Инсонга ёр бўлган ажойиб тақдир:
Меҳнатдан келгучи бахт-саодати.
«Эй, кўҳна Заминим,—ўйлар
Акбаржон,—
Менга журъат, ишонч, умид берган
сен.
Руҳим тозалиги ва соғлом имон,
Дилимда меҳрдан жавлон урган сен!
Янгроқ коммунистик эътиқод билан
Қалбим нафас олар, она маконим,
Учдим афсонавий дулдул от билан,
Мақсадим йўлида бахшида жоним!»

Адҳам РАҲМАТ

Ленинград қаҳрамонлари

МИНГ ЎЛИМНИ ЕНГИБ

Тошкентдаги «Фестиваль» кинотеатрининг директори Толибжон Одилов ҳикояси:

— Биз, бир группа тошкентлик ёшлар ҳарбий бурчни ўташ учун 1939 йилнинг сентябрида Совет Армияси сафига чақирилдик. Ҳарбий эшелонимиз бир неча кун ўтгач Смоленск шаҳрига етиб борди. Бизни у ерда гаубица — артиллерия полкининг командирлари кутиб олишди ва станциядан тўғри полкка олиб келишди. Биз олдиндан ҳозирланган казармаларга жойлашдик. Ўн кун карантинда бўлгандан сўнг бизларга ҳарбий кийим-бош берилди. Кейин биз Совет Армиясига, Ватанга содиқ эканлигимиз ҳақида қасамёд қилдик.

Смоленскда беш ой ҳарбий таълим олгандан сўнг бизни Ғарбий Белоруссиянинг Молодечно шаҳрига олиб келдилар. Биз, ўзбек йигитлари 115-ўқчи дивизиянинг турли бўлинмаларида, мен, яна жанговар ҳамшаҳар дўстларимдан Карим Қосимов, Жўра Қосимов, Воҳид Солиҳов, Мурод Исматов ва бошқалар 313-артиллерия полкида хизмат қилардик.

1940 йилнинг охирларида дивизиямиз Латвия, Литва ва Эстониядан ўтиб, Ленинград яқинидаги Кингисет шаҳрига келиб жойлашди. Бу ерда биз 1941 йилнинг март ойларигача бўлдик. Кейин Финляндияга чегарадош бўлган жойдаги ёзги лагерга келдик. Полкда мен киномеханик ва радист бўлиб ишлардим. Ҳар куни лагерь бўйлаб музика садолари янграрди. Шанба ва якшанба кунлари жангчиларга кино кўрсатардим.

1941 йилнинг 21 июнидан 22 июнга ўтар кечаси соат 5 да ҳарбий сигнал билан полк оёққа турди. Полк Финляндия чегарасига йўл олди. Полк комиссари мени ўз ҳузурига чақириб, менга икки жангчи билан полк штаби архиви ва клуб асбобларини йиғиштиришни ҳамда бу нарсаларни Ленинград шаҳридаги Петропавловск қалъасига топширишни буюрди.

Архив ва клуб асбобларини жойлаштириш учун менинг ихтиёримга 2 вагон беришди. Биз комиссарнинг буйруғини тезликда бажариб, яна полкка қайтиб келдик. Полкимиз Финляндия чегарасида тургани учун у ердан чекиниш тўғрисида буйруқ берилди. Биз орқага чекиниб, кеч кирганда бир қалин ўрмон яқинидаги сайхон ерга келиб тўхтадик. Эрталабгача шу ерда дам оладиган бўлдик. Эрталаб душман самолётлари тепамиздан учиб ўтиб, устимизга бомба ташлай бошлади. Барча жангчилар ўрмон ичига кириб бекинди. Аммо бомбардимон натижасида анчагина жангчиларимиздан а ж р а л д и к. Дивизия полклари дарҳол бир неча группаларга бўлиниб, қўмондонлик белгилаган томонларга қараб йўл олди. Мен қўшилган группада фақат олти киши эдик. Эртасига кечқурун полк жангчилари тўпланган жойга етиб келдик. Лекин мен у ерда кўпчилик дўстларимни кўра олмадим. Яна чекина бошладик, пиёда юриб Фин қўлтиғигача келдик. Бизни пароход кутиб турарди. Аскарлар жойлашиб олгач, пароход Ленинград томон йўл олди. Пароход Ленинград яқинида тўхтади ва Невская Дубровка деган жойга тушиб мудофаага ўтдик.

Худди шу ерда Нева плацдарми учун кураш бошланди. Нева дарёсининг чап қирғоғида бизнинг солдатлар бўлиб, уларга олға юриш тўғрисида буйруқ берилди. Олға юриш учун ҳар қанча ҳаракат қилсак ҳам тиш-тирноғигача қуролланган душман бизга талофот етказаверди. Яна анча жанговор дўстларимиздан ажралдик. Дастлабки кунларда бизга овқат самолётлар орқали келтириларди. Кейинчалик душман артиллериясининг ўқи самолётларимизни ҳам ўққа тутиб, биз томон ўтказмади. Шундан сўнг, полк Ладога кўли орқали Волховга кўчирилди. Ўша кунларда Волховда мудофаа жанглари борарди. Полк бу ерда 1942 йилнинг бошидан охиригача бўлиб душманнинг барча ҳамласини қайтариб турди. Ниҳоят 1943 йилнинг 18 январь куни Ленинград фронт қўшинлари билан Волхов фронти қўшинлари бирлашиб, Ленинград қамали ёриб ўтилди ва душманга қарши шиддатли кураш бошланди. Бизнинг полк бошқа қисмлар қаторида душманни изма-из қувиб Шарқий Пруссияга қараб йўл олди. Полк қизғин жанглар билан Тельзит шаҳрига келди.

Мен Ғалаба кунини Кенигсберг (ҳозирги Калининград) шаҳрида кутиб олдим. Мен уруш даври ичида қўмондонликнинг барча буйруқларини шараф билан бажариб, Қизил Юлдуз ордени ва жанговар медаллар билан мукофотландим.

ШУҲРАТ ОРДЕНИ КАВАЛЕРИ

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Маъруф Валихонов ҳикояси:

— Мен муқаддас ҳарбий бурчимни ўташ учун 1940 йилнинг май ойидан Совет Армияси сафида хизмат қилиб, Улуғ Ватан уруши тамом бўлгунча қўлимдан қуролимни ташламадим.

Армияга чақирилган йилим Финляндия яқинида турган 168-ўқчи дивизиянинг 209-махсус алоқа батальонида шоферлик қилардим. Радио ўрнатилган машинада дивизия командири генерал Литовченкони олиб юрдим.

Уруш бошланиши билан дивизия оёққа турди. Қизғин жанглар бошланиб кетди. Душман сон жиҳатдан ҳам, қурол жиҳатдан ҳам устун бўлгани учун дивизия жанглар билан орқага, душманни Ленинградга қўймаслик учун чекинишга мажбур бўлди.

1942 йилнинг январигача Кронштатда бўлиб, ундан Аренбаум қишлоғи, Большой Канавал, Маленький Канавал ва Либажи темир йўл станцияси районида мудофаа жанглари олиб бордик. Мен кечаю кундуз машинадан тушмай, қўмондонларни тайинлаган жойга элтиб турдим. Бир неча марта бомбардимон остида қолдим. Довюраклик, чаққонлик, жисмоний бақувватлик шу ерда иш берди. 1943 йил декабрь ойида Коммунистик партия сафига қабул қилиндим.

1944 йил январь ойи бошларида Нева дарёсидан ўтиш вақтида чап қўлимдан ярадор бўлдим. Ленинграддаги 990-госпиталда бир ярим ой даволаниб, яна жанговор сафга қайтдим. Бу гал мени 115-ўқчи дивизиянинг разведкачилар батальонига юборишди. Бу ерда менга муҳим бир топшириқ бердилар. У ҳам бўлса, Невадан немислар турган чап қирғоққа ўтиб, душманнинг алоқа симларини ишдан чиқариш эди. Жанговар буйруқни бажариш учун кечаси ёлғиз ўзим кичик қайиқда сувдан ўтиб, душманнинг алоқа симларини омбир билан 2—3 метрдан қилиб узиб ташладим. Топшириқни бажариб бериги соҳилга ўтганимда отишмалар бошланиб, чап оёғимдан ярадор бўлдим, юролмай, кўп қон кетганидан ҳолсизланиб ётиб қолдим.

Медицина ҳамширалари мени чанага солиб, ўт ичидан олиб чиқдилар. 1945 йилнинг февраль ойигача Ленинграддаги госпиталларнинг бирида даволандим. Госпиталда ётганимда қисм командири кўргани келиб, ҳол-аҳволимни сўраб бўлгач, душман алоқа симларини ишдан чиқаришда кўрсатган хизматларим учун қўмондонлик Шуҳрат орденига тақдим этганини айтди.

Уруш инвалиди бўлиб қолганим учун 1945 йилнинг март ойида армия сафидан бўшаб, Тошкентга келдим. Орадан кўп ўтмай район ҳарбий комиссари менга «Учинчи даражали Шуҳрат ордени»ни топширди.

Армиядан II-группа инвалид бўлиб қайтганимдан буён Тошкентдаги 3 нон заводида газ оператори вазифасида ишлаб келмоқдаман. Завод коллективи катта ишонч билдириб, мени икки марта шаҳар Советига, уч марта район Советига депутат қилиб сайладилар. Ҳозиргача Ў з б е к и с т о н ССР Олий С о в е т и Президиумининг фармонига биноан уч марта «Фахрий ёрлиқ» билан мукофотландим. Бир неча йилдан буён Чилонзор район партия комитетининг бюро аъзосиман.

А. АБДУРАЗЗОҚ.

ТУЙҒУЛАР

Куни-кеча кичкинтой болакай эдим,
Ҳар нарса каттакон туюлар эди:
Хусусан жилғалар,
Жилғалар дарёдай беомон туюлар эди.
Ўзгарди,
Ўзгарди туйғулар энди.
Баъзида дарёлар жилғадай туюлар эди.

ЁШ ЧАВАНДОЗГА

Ёшларга ярашар учқур арғумоқ,
Қарига —
Қари от,
Ҳаттоки ахта.
Ҳеч кимга лозиммас алдаш, алданмоқ,
Беҳуда чираниқ,
Мақтаниқ-сохта.
Сен ҳам,
Ҳей арғумоқ минган чавандоз!
Алдама,
Юпатма лўкиллаб бекор,
Отингни ҳайдаб қол,
Қамчи бос бир оз,
Ўзиб кет
Ва лекин бўлмагин беор.
Розиман,
Ўзиб кет,
Лекин туртмасдан,
Отимнинг кўзига чанг пуркамасдан.

ҚАМИШЛАР

Қирғоқда қамишлар сўйлар шалдираб,
Сен қулоқ соласан, бўласан ҳанг-манг.
Ғалати сўзлашар улар валдираб,
Тушунмай ҳайронсан, қотади эсанг.
Шундайдир, қамишлар сўйлар шалдираб,
Сомеъга муҳтождир, сомъега ўчдир.
Тушунмай ҳайронсан, сўйлар валдираб,
Сабабки, уларнинг ичлари бўшдир.

ЮРАГИМ

Учқур отдир юрагим ҳай-ҳай,
Учмоқ истар худди қарчиғай.
Учқур отдир юрагим ҳай-ҳай,
Жиловидан тутганман маҳкам.
Бўшатмайман.
Яшайверсин итоат этиб.
Бўшатмайман.
Агар бўшатсам,
Қочар йиқитиб.

ЯХШИ НИЯТ

Уйингга борарман шодиёнангда,
Борарман совғага етаклаб бир от.
Таҳсинлар оларман ота-онангдан,
Обрўга ошиқмай юрсам ҳам бироқ.
Сен ҳам бир келарсан шодиёнамда,
Ўзинг кел, отга тенг совғанг керакмас.
Соғ-омон кўрайин сени хонамда,
Совғага бир тақа олиб келсанг бас.

Фарҳод МУСАЖОНОВ

СУНБУЛА

ҚИССАДАН ПАРЧА

Бу кичгинагина кафе доим жуда тинч ва деярли кимсасиз бўларди. Бунинг сабаби кафенинг «қашшоқлиги»да бўлса керак. Унда фақат қиммат баҳо коньяк билан қаҳва сотилади. Аҳмад билан Асад ҳам бу кафега кам келардилар, студент коньякни ўз ҳисобига ойда бир, икки ичиши мумкин. Аммо шунга қарамай, университетларига яқин бўлгани учун орқаворатдан «ўзимизнинг кафе» деб гапиришарди. Мана бу гал ҳам улар ўз «маконлари»га келишди. Бир оз ичиб ширакайф бўлганларидан кейин суҳбат қизиб кетди.

— Хўш, шундай қилиб, тўй қачон?

— Жиннимисан? Танишганимга атиги икки ойча бўлди-ю, дарров тўйга бало борми?

— Бари бир ўшанга уйланасан. Дадаси сени бекорга ишга жойлаштириб қўярмиди бўлмаса?

— Шу-да, сенки шундай деб ўйлаганингдан кейин бошқаларни қўявер, — «шўрим қурсин» дегандек, пешанасини тириштирди Асад. —Дадасини кўрган бўлсам ҳам майли эди.

— Кўришинг шартми. Қизига ёқсанг бўлди-да!

— Э, у менга қизини раво кўрармиди?! Мен уларнинг олдида нимаман?! Гадойдан баттарман.

— Шунақа боймиси?

—Битиб кетган дейишади.

— Ҳали шунинг учун қизига ёпишаяпман, дегин. Ҳам гўзал бўлса, ҳам бой бўлса, яна нима керак? — ўзига еткунча қув эди Аҳмад ҳам.

— Ёпишаётганим рост, аммо бунинг учун эмас. Нима, бойлигини гўримга орқалаб кетармидим? Ёки ҳуснига нон ботириб ермидим? Энг муҳими — одам бўлсин. Одамгарчилиги эса, борга ўхшайди.

— Одамгарчилиги бўлса яхши, аммо бой бўлса ҳам зиён қилмайди. — Кўзларини риёкорона қисиб ҳазиллашди Аҳмад.

— Бе... Бойлик, оғайни, ботқоққа ўхшаган нарса. Домига бир тортса, умрбод ботиб кетишинг ҳеч гап эмас. Унда бу дунёнинг бутун фазилатларидан, инсоннинг энг яхши хислатларидан: ҳалолликдан, имондан, инсофдан, тўғриликдан, садоқатдан, виждондан — бари-барисидан маҳрум бўласан! — Бир оз кайфи бор Асад сал ошириб, баландпарвозроқ гапирарди.

Аҳмадга ошнасининг гаплари ҳузур бағишларди. У «қойил, оғайни» деб Асаднинг елкасига туширгиси келди. Аммо унинг ҳам кайфи бор эди, қадаҳни кўтариб, майнавозчилик қилди:

— Бўлмаса, қашшоқ бўлиб яшашимиз учун!

— Айтганинг келсин, — Асад ҳам қадаҳни кўтарди, — фақат иқтисодий тарафдан бўлса майлию, аммо маънавий жиҳатдан эмас.

Аҳмад қадаҳини ярим қилиб, вазада турган конфетдан оғзига солди.

— Қалай, лекторлик касби ёқяптими?

— Ким билади, — Асад елкасини қисди. — Ҳали бир нарса дейиш қийин. Ўзинг-чи? Кўнглинг тўляптими ишингдан?

— Ҳозирча хатларга кўмиб ташлашган. Юздан ортиқ хат йиғилиб қолган экан, борганимдан бери ўшаларга жавоб ёзишдан бошим чиқмайди.

Асад фалсафа сўқди:

— Биласанми, одам қаерда кўпроқ фойдаси тегса, қаерда имконияти, қобилияти кўпроқ очилса, ўша ерда ишлаши керак. Газета чиқариб, оддий бир журналист бўлиб юраверaман. Хўш, бу ерда-чи, бу ерда фаолият доираси кенг, бутун имкониятимни, бутун қобилиятимни ишга солишга шароит бор. Хўш, шундай экан, областга кетганим маъқулми ёки шу ерда қолганимми?

Аҳмад индамасдан тиржайиб ўтираверди.

— Сендан гап сўраяпман, анқов?

— Нима, мени олдимда ўзингни оқламоқчимисан?

— Нега энди... — бирдан калавасини йўқотиб, ўнғайсиз аҳволга тушиб қолди Асад.

Аҳмад эса ҳамон тиржайганича мингиллаб хиргойи қилди.

Андижонда ўт ёқсам, Ўшда тутун ёр-ёр,
Бу дунёда бормикин бағри бутун ёр-ёр.
Бу дунёда бор бўлса бағри бутун ёр-ёр,
Қоғоздан ўчоқ ясай, гулдан ўтин ёр-ёр.

— Овоз ўлгур ҳам шунчалик хунук бўладими? — Илжайди Асад.

Аҳмад шарқиллаб кулиб юборди Асад унга қўшилди. Иккала ошна қотиб-қотиб кулишди. Бир-бирига қаролмайди, кўзи-кўзига тушди дегунча, баттар қотиб кулишади. Нимага кулаётганларини аниқ билишмайди ҳам. Ўзларини тўхтатолмай мириқиб кулишади холос. Кайф!

...Аҳмад одати бўйича қўнғироқни уч марта кетма-кет босди Мунира эшикни очиб, «келинг» деди. Бошини кўтариб эрига боқмади. Аҳмад илжайиб ичкарига кирди.

Мунира бир коса мошхўрда олиб келиб столга қўйди, нон ушатди. Аҳмад стул олиб ўтирди.

— Иситмадингми?— жиддий бўлишга ҳаракат қилди Аҳмад.

— Совуқ мошхўрдани яхши кўрасиз-ку. Иситиб берайми?

— Керак эмас.

Мунира диванга ўтириб китобини очди. Аҳмад овқатдан бир қошиқ татиб кўрди.

—Шакар қилиб юборибсан-ку, —унинг овози сулҳга мойил эди.

— Кесатмай қўя қолинг, — китобдан бошини кўтармай жавоб берди Мунира.

— Йўқ, ўлай агар, шакар бўлиб кетибди, — Аҳмад хотинига билинтирмай мошхўрдага туз сепди. Қошиқ билан яхшилаб аралаштирди. —Ўзинг ҳам ичмайсанми?

—Ичаверинг, Мен ўзимнинг ҳаққимни тўрт соат бурун ичиб олганман.

Орага сукут чўкди. Аҳмад кўз очиб юмгунча мошхўрданинг ярмисини туширди. Сукут юрагини қисди. Ҳозир унинг кайфияти суҳбатга чорлар, жуда тили қичишарди.

У гуноҳкордек, ўзини оқламоқчи бўлди:

— Асадни биласан-ку, бирга ўқиганмиз...

— Мен сизга бир нарса деяпманми?

— Ҳеч нарса демаётганинг учун гапираяпман-да.

У ўрнидан туриб, хотинининг ёнига ўтирди. Авайлаб аста елкасидан қучди.

— Оббо эркатойимей...

Ширин сўзга, эркалашга қайси аёл бардош бера олади-ю, меҳр қайси аёлнинг юрагини эритиб, сел қилиб юбормайди! Мунира эрининг елкасига бошини қўйди:

— Қўполликни қилишга қилиб қўйдим-у, кейин кун бўйи хижолат бўлиб юрдим.

Аҳмад хотинниг «шарақ» этиб трубкани илиб қўйганини эслади. Индамади.

— Кейин ,неча марта қўнғироқ қилдим, аксига юриб нуқул телефонинглар банд бўлди.

Аҳмад хотинининг елкасидан маҳкамроқ қисди:

— Ҳалиям шуни ўйлаяпсанми, мен аллақачон унутиб юбордим.

— Бўпти, унутганингиз рост бўлсин.

Аҳмад хотинига суркалиб, қулоғига шивирлади:

— Исмини нима қўямиз.

— Сиз отасиз, сиз қўясиз.

Бу гап Аҳмадга ёқиб тушди.

— Метин қўямиз.

— Боринг-е, шуям исм бўлдими?

— Нима қилибди, содда ва аниқ исм. Ёмон кўрганим чучмал исмлар: Толмас, Қувонч...

— Сал мавҳумроқ исм қўйиш керак-да... Маъноси яққол бўлинадиган бўлмасин.

— Йўқ, —деди Мунира.

— Ашир... нима деганини биласанми?

— Мен ҳам билмайман. Демак, Ашир бўлади!

— Йиғиштиринг алмисоқдан қолган отларни! Иннайкейин, қизларнинг исмини топишингиз керак.

— Қиз бўлмайди.

— Бўлса-чи?

— Бўлмайди. Бўлиши мумкин эмас, — Аҳмад ёлғондакам пўписа билан столни муштлади. — Йўл қўймайсан!

Эр-хотин анчагача суҳбат қуриб ўтирдилар.

Абул-Фарож РУМИЙ

«ҚИЗИҚАРЛИ ВОҚЕАЛАР» КИТОБИДАН

Шогирдларидан бири Суқротга савол берибди:

— Нега сизнинг юзингизда ҳеч қачон ғамгинлик аломати кўринмайди. Ҳамиша кайфингиз чоғ?

— Чунки йўқотганимда ғам-андуҳ чекишга арзийдиган ҳеч нарсам йўқ,— деб жавоб қилибди у.

* * *

Суқрот, дарахтга осилиб ўлган аёлни кўриб:

— Қани энди ҳамма дарахтлар шунақа ҳосил берса!— деган экан.

* * *

— Қандай ҳодиса мамлакатнинг аксарияти аҳолиси учун қувончли бўлади?— деб сўрашибди бир файласуфдан.

—Жоҳил подшонинг ўлими,— дебди у.

* * *

— Подшоҳ билан сенинг ўртангдаги тафовут нимадан иборат?— деб сўрашибди яна бир файласуфдан.

— Подшоҳ ҳирсу ҳавасининг қули, мен эса ҳирсу ҳавасининг амириман,—дебди у.

Русчадан Кибриё ҚАҲҲОРОВА таржимаси.

Рихситилла Каримович ШОНЕЪМАТОВ

СССРнинг Бирлашган Танзания Республикасидаги элчихонасининг маслаҳатчиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг собиқ бўлим мудири, Тошкент шаҳар партия комитетининг собиқ секретари Р. К. Шонеъматов хизмат вазифасини бажариб турган бир вақтда автомобиль ҳалокати натижасида фожиали ҳалок бўлди.

Партия ва халқнинг содиқ фарзандини, ҳормас-толмас меҳнатчини, партия ва Совет ҳукумати ички ва ташқи сиёсатининг актив пропагандистини ўлим орамиздан юлиб олди.

Рихситилла Каримович Шонеъматов 1923 йилда Тошкент шаҳрида туғилди. Меҳнат фаолиятини Совет Армияси сафларида хизмат қилишдан бошлаб, Улуғ Ватан урушида иштирок қилди. 1949 йилда Тошкент юридик институтини тамомлаб чиқди. 1945 йилдан 1956 йилгача Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министрлигида ишлади. 1958 йилда СССР Ташқи ишлар министрлигининг олий дипломатия мактабини тамомлаб чиқди ва СССРнинг Покистондаги элчихонасига ишга юборилди.

1962 йилда Р. К. Шонеъматов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратига масъул ишга кўтарилди ва аввал сектор мудири, бўлим мудирининг ўринбосари, 1966 йилдан 1970 йилгача эса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ахборот ва чет эллар билан алоқа бўлимининг мудири бўлиб ишлади.

1970 йилда Р. К. Шонеъматов Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари қилиб сайланади. 1973 йилнинг май ойида яна дипломатия ишига — СССРнинг Бирлашган Танзания Республикадаги элчихонасининг маслаҳатчиси этиб юборилади.

Партия Рихситилла Каримович Шонеъматовни қаерга юборса, у шу ерда ўзининг бутун куч ва билимини топширилган ишни адо этишга сарф этди, моҳир раҳбар, принципиал ва саботли ходим эканлигини кўрсатди. У меҳнатсеварлик, камтарлик ва ҳалоллик намуналарини кўрсатди, муносиб обрў-эътибор қозонди. Р. К. Шонеъматов республиканинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив қатнашди. VII Чақириқ Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди. У Қизил Юлдуз, «Ҳурмат белгиси» орденлари ва СССР медаллари билан мукофотланди.

Камтар, меҳнаткаш, ҳалол ва принципиал ходим, актив коммунист Рихситилла Каримовичи Шонеъматовнинг порлоқ хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, В. Г. Ломоносов, И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, О. У. Салимов, М. М. Мусахонов, Г. М. Орлов, А. А. Хўжаев, М. Т. Турсунов, Г. А. Аваков, В. В. Барабаш, У. А. Рустамов, Т. У. Умаров, Х. Е. Ёқубжонова.

ТИНЧЛИК, СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ ВА ХАЛҚЛАР ОЗОДЛИГИ УЧУН

ҚОЗОҒИСТОН

Ёрқин образлар

Икки йил илгари пойтахтимизда бўлиб ўтган Осиё ва Африка мамлакатлари II кинофестивалида намойиш қилинган энг яхши фильмлар орасида «Маншук ҳақида қўшиқ» кинолентаси ҳам бор эди. Бу асар марказида турган қаҳрамон қиз Маншук қиёфаси томошабиннинг хотирасида узоқ сақланиб қолиши бежиз эмас. Жасур қиз ўз пулемёти билан ўнлаб душманларни ер тишлатади. Тенгсиз жангда ўзи ҳам ҳалок бўлади. Маншук қиёфасини кинотомошабин хотирасига маҳкам ўрнатиб қўядиган хислат унинг қаҳрамонлигигина эмас. Асарда бу қизнинг ўзига хос соддалиги, тиниқ орзулари ғоят ишонарли акс эттирилган.

Қозоқ киночилари бу асарни яратишар экан, вафотидан сўнг Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган жасоратли қиз, қозоқ халқининг асл фарзанди Маншук Мамедова ҳаётини синчиклаб ўргандилар. М. Бегалин постановка қилган бу асар ўзининг шоирона нафосати ва жўшқинлиги билан ажралиб туради. Бош қаҳрамон ролини ижро этган Наталья Аринбосарова Минскда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кинофестивалида ролни энг яхши ижро этган актрисага бериладиган совринни олганлиги бежиз эмас. Актриса ўзи яратаётган қаҳрамон образининг бой ва ранг-баранг бўёқларга тўлиқ қиёфасини ғоят ишонарли акс эттирган. Шунингдек бу асарда қозоқ халқининг таниқли фарзанди Момуш ўғли образини ижро этган А. Умуралиев ҳам катта маҳоратини намойиш қилди.

Қозоқ кинематографчилари яратган асарлар орасида бундай ёрқин кино ленталар оз эмас. Турли йилларда дунёга келган «Бизнинг меҳрибон докторимиз», «Дўппи кийган фариштa», «Атаманнинг тугатилиши», «Чорраҳа» сингари фильмларда революцион кураш, замондошларимиз н и н г бой маънавий қиёфаси чуқур акс эттирилган. Агар биз қардош Қозоғистонда кино санъати тараққиёти тарихига назар ташласак, бундай асарлар кўплаб яратилганлигини кўрамиз. Қозоқ кино санъати шуҳратини бутун мамлакатга ёйган тўнгич асарлардан бири «Жамбул» фильми бўлди. Бу бадиий лентада қозоқ халқининг фахри, ажойиб шоир Жамбул Жабаевнинг ҳаёти ёрқин бўёқларда акс эттирилади. Ҳозирги кунда номи миллионларча кино мухлисларига таниш бўлган актёр Шакен Айманов буюк оқин образини ғоят тўлақонли акс эттирган эди. Кейинчалик Шакен Айманов кинорежиссёр сифатида ҳам шуҳрат қозонди. Унинг «Биз шу ерда яшаймиз» картинаси совет халқлари дўстлиги мавзусига бағишланади. Фильмда даврнинг муҳим воқеаларидан бири — қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда оддий кишилар кўрсатаётган жасорат акс эттирилади. «Атаманнинг тугатилиши» фильми Ш. Айманов номини янада машҳур қилди. Бу фильмда совет чекистларининг гражданлар уруши йилларидаги мислсиз жасорати ҳақида ҳикоя қилинади. Асар воқеалари шиддат билан ривожланиб борганлиги учун ҳам томошабин хотирасида узоқ сақланиб қолади, кино мухлисларини қаттиқ ҳаяжонга солади.

Қардош қозоқ кинематографчилари яратган «Қизжибек», «Она ва ўғил» каби қатор фильмлар ҳам энг яхши кино асарлари қаторидан ўрин олган. Гарчанд бу асарларнинг мавзуси, материали турлича бўлса-да, уларда қозоқ халқининг асл фарзандлари ҳаёти, халқнинг миллий руҳи ёрқин акс эттирилгандир. Қозоқ кинематографчила р и нинг III фестивалга тақдим этган «Шаддот» фильмида ҳам ана шундай юксак инсонийлик туйғулари тасвирланган. Таниқли режиссёр Толомуш Океев бу фильмга Мухтор Авезовнинг «Шаддот» ҳикоясини асос қилиб олган. Асарнинг бош қаҳрамони етим бола Қурмаш бўри боласини асраб олиб, катта қилмоқчи бўлади. У ўзининг бу фикрига қарши чиққан амакиси Охонгул билан қаттиқ тортишади. Гарчанд фильм сюжети оддий бўлса-да, унда катта фалсафий умумлашма бор. Асарда инсонийлик, софлик тараннум этилади. Яхшилик билан ёмонлик ўртасидаги кураш тасвирланган. Шунинг учун бўлса керак, фильм охирида боланинг фожиали ҳалок бўлиши томошабинни қаттиқ ларзага солади.

«Шаддот» фильмида кино мухлисларига таниш Сулаймон Чўқморов билан мактаб ўқувчиси Қамбар Валиевлар ўз ролларини маҳорат билан ижро этишган.

„КИЧИК ЭКРАН“НИНГ КАТТА УФҚЛАРИ

Ҳужжатли кинони кўпинча дунё дарчаси деб атайдилар. Бу жанрга мансуб асарларнинг публицистик руҳи, таъсир кучи авторнинг ҳаётга нақадар чуқур назар ташлаши билан, унинг гражданлик ҳис-туйғуси билн белгиланади. Шундагина фильмга асос қилиб олинган ҳаёт ҳақиқати чинакам санъат асари даражасига кўтарилади. Шу боисдан ҳам ҳужжатли ва қисқа метражли ленталар Тошкент халқаро кино анжуманнинг ҳам муҳим таркибий қисми ҳисобланади.

Тошкент экранига ҳавола этилган қисқа метражли ва ҳужжатли ленталарнинг ўзига хос хусусияти — уларнинг гражданлик руҳи, халқ ҳаётига теран назар ташлашидир, деди Осиё ва Африка мамлакатлари III Тошкент кинофестивалининг бош директори, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитети раиси А. Абдуллаев шу фильмлар кўригини очиш маросимида сўзлаган нутқида.

Аввалги кино кўрикларига қараганда анча кўп, яъни 70 лента бу сафарги Тошкент фестивали экранида жаҳон халқлари турмуши нинг батафсил манзарасини гавдалантириб беради. Уларнинг орасида қардош иттифоқдош республикалар кинематографчиларининг ҳужжатли фильмлари ҳам бор.

(ЎзТАГ).

«Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» шиори остида ўтаётган Осиё ва Африка мамлакатларининг Тошкент кино фестивали жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Фестивалда намойиш қилинаётган қатор фильмлар билан биргаликда Афғонистоннинг «Она топшириғи» кинофильми ҳам томошабинларда катта таассурот қолдиряпти.

СУРАТДА: шу фильмдан кадр.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

КЕСКИН КУРАШ

Ростов спорт Саройида гимнастика бўйича Совет Иттифоқи 45-шахсий- командалар чемпионати бошланди.

Бу ерга 144 мусобақа қатнашчилари, ишқибозлар, кўплаб чет эллик меҳмонлар тўпланишган. Мутахассислар чемпионатга ниҳоятда катта баҳо беришмоқда. Чунки, бу ерда гимнастика бўйича жаҳон аҳамиятига эга бўлган спортчилар қаторида ҳали номлари маълум бўлмаган ёш гимнастлар ҳам қатнашадилар. Бу йилги чемпионатда 16 ёшдан эмас, балки ўн беш ёшдан ошган йигит-қизларга қатнашишга рухсат этилди.

Чемпионат хотин-қизлар ўртасида мажбурий программа мусобақаларини ўтказиш билан бошланди. Бирдан кескин кураш авж олди. Айниқса, жаҳоннинг биринчи гимнасти Людмила Турищеванинг чиқиши томошабинлар олқишига сазовор бўлди. Унинг дугонаси («Динамочи») Эльвира Саадий учинчи ўринни, иккинчи ўринни эса Ольга Корбут эгаллади. Мусобақанинг биринчи кунида динамочилар турнир жадвалини бошқара бошладилар. Эркаклар ўртасида ўтказилган мажбурий программа бўйича Николай Андрианов, Виктор Клименко ва Александр Малеевлар пешқадамлик қилишмоқда.

МУСОБАҚА БОШЛАНДИ

Москванинг Лужники стадионида ёйдан отиш бўйича анъанавий халқаро мусобақа бошланди. Бу ерда жаҳоннинг энг кучли снайперлари тўпланишган. Улар Буюк Британия, Венгрия, ГДР, Дания, Италия, Польша, Финляндия, Франция, Чехословакия, Швеция, Югославия ва СССРдан келишган спортчилардир. СССР спортчилари орасида жаҳон чемпиони Виктор Сидорук, Европа чемпиони Кетеван Лосаберидзе, жаҳон экс-чемпиони Эмма Гапченколар иштирок этишмоқда.

Ҳозир ўтган йилги турнир ғолиби В. Ковпан — 598 очко билан пешқадамлик қилмоқда. Эркаклардан А. Якобцен —565 очко билан олдинда боряпти.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

БАСКЕТБОЛ. СССР терма командаси АҚШ терма командаси устидан учинчи марта ғалаба қозонди. Гэллапе (Нью-Мексико штати) да ўтказилган бу ўйин 78:58 (39:22) ҳисоби билан командамиз фойдасига ҳал бўлди. Спортчиларимиз орасида 16 очко тўплаган Захаров томошабинлар олқишига сазовор бўлди. У бир овоздан учрашувни энг яхши ўйинчиси деб тан олинди.

* * *

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Брюсселлик Европа чемпиони Альфонс Бриденбах 400 метрли масофани 45 секундда югуриб ўтди. Бу Европа енгил атлетикасининг бутун тарихида учинчи энг катта натижа.

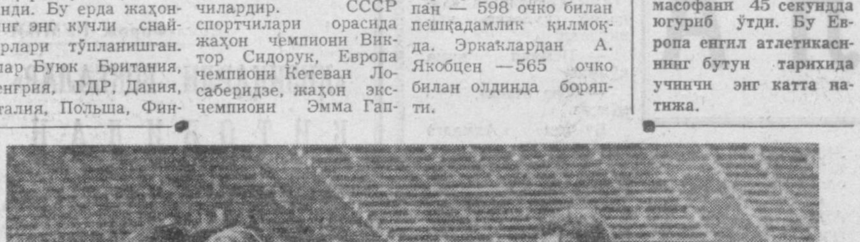

ЖАРИМА ТЎПИ ТЕПИЛМОҚДА.

М. Нуриддинов фотоси.

Сўраган эдингиз...

ҚАЙСИ ҲОЛЛАРДА НИКОҲ ТУЗИШ ТАЪҚИҚЛАНАДИ

Ҳурматли редакция! Қайси ҳолларда никоҳ тузишга йўл қўйилмайди? Шу саволимизга жавобан газетада бирор материал ўқисак, беҳад хурсанд бўлур эдик.

Газетхонлардан усти трикотаж фабрикасининг чеварлари М. Рихсиева, М. Жалолхоновaларнинг бу саволига юрист К. Муҳаммадаминов жавоб беради.

Ўзбекистон ССР Никоҳ ва оила кодексининг 19-моддасида кўрсатиб ўтилган талабларга жавоб берилмаган ҳолларда никоҳ иттифоқи тузишга ижозат берилмайди. Масалан, никоҳланувчилардан бири никоҳ тузиш вақтида бошқа никоҳда бўлса. Бир насл-насаб бўйича қариндошлар, шунингдек, ўгай ака-укалар билан опа-сингиллар, фарзандликка олганлар ва олинганларнинг бир-бирига никоҳланишига рухсат берилмайди. Ва ниҳоят, никоҳланувчиларнинг лоақал бири бўлса ҳам, руҳий хасталиги, ақлий заифлиги туфайли муомалага яроқсиз деб топилган ҳолларда никоҳланишга йўл қўйилмайди.

Фан ва техника янгиликлари

БУДАПЕШТ. Секешфехервар шаҳридаги автобус заводининг мутахассислари жаҳонга машҳур «Икарус» маркали автобусларнинг янги икки хил моделини тайёрладилар. Шулардан бири — «Икарус — 211» қишлоқ жойларда кўпроқ ишлатилади. Автобусни тайёрлашда Совет Иттифоқи ва ГДР корхоналари ҳам қатнашади. Шу йилиёқ завод дарвозаларидан шундай моделдаги автобусларнинг дастлабки туркуми чиқади.

«Люкс» сериясидаги «Икарус-256» автобуси корхонанинг иккинчи янгилигидир. Бу автобусни шу йилнинг охиридан ишлаб чиқариш мўлжалланади.

Ҳозир бу моделлар Будапештдаги халқаро ярмаркада намойиш қилинмоқда ва томошабинларнинг зўр қизиқишига сазовор бўлмоқда.

ТОКИО. Япония пойтахтида кўча ҳаракатини автомат тарзда контрол қилиб турувчи янги марказ очилди. Компютерлар ёрдамида бу марказ 158 кўча ва 316 чорраҳадаги транспорт вазияти тўғрисидаги маълумотларни ишлаб чиқади. Бу маълумотлар йўлларга ўрнатилган датчиклар ёрдамида берилади. Электрон ҳисоб машиналари шу маълумотларни таҳлил этиш асосида транспорт вазиятига қараб иш режимини ўзгартириш тўғрисида 150 светофорга автомат тарзда буйруқ беради.

Япония пойтахтининг транспорт магистралларида тиқилинчни камайтириш заруратидан шу марказни қуриш лозим деб топилди. Марказ 50 миллион иенага тушди.

* * *

Японияда ёғоч ўрнига махсус пластмасса ишлатилувчи қалам ясаш технологияси ишлаб чиқилди.

Бу қаламлар одатдаги ёғоч қаламлар сингари очилади. Ишлатилувчи пластмасса бир мунча юмшоқ бўлганлигидан қалам эгилади. Янги қаламни бўяшга эҳтиёж йўқ. Натижада ишлаб чиқариш харажатлари анча қисқаради.

ДЕҲЛИ. Космик зарралар табиатини ўрганувчи ҳинд астрофизиклари ғалати бир эксперимент ўтказаяптилар. Чуқурлиги 3 минг метрдан ошадиган шахта эксперимент ўтказилувчи жой қилиб олинди. Бу ерга ўрнатилган ускуналар ернинг шунчалик чуқурлигигача ўтиб бора оладиган энг актив зарраларнигина қайд этади.

Ҳиндистоннинг таниқли астрофизиги профессор М. Ж. К. Менон журналистлар билан қилган суҳбатда ҳозир бундай экспериментлар жаҳоннинг атиги яна тўрт—беш ер ости лабораторияларидагина ўтказилмоқда, деди. Биз ўтказаётган тадқиқотлар қуёш ва бошқа космик жисмларнинг табиати тўғрисида янги-янги маълумотлар беради, деб ишонамиз.

(ТАСС).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28 V да **Тановор,** 29 V да **Аида,** 30 V да **Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28 V да **Комиссия,** 29 V да **Ўғирланган умр,** 30 V да **Абу Райҳон Беруний.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29 V да **Жоним фидо,** 30 V да **Олифта.**

КИНО

28 МАЙДА
ҚИШКИ БИНОДА

Кўҳна деворлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Тергов тугади,... энди унутинг! — ҲАМЗА номли, С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Ёввойи қалб — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Абитуриент қиз — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

29 МАЙДА
ҚИШКИ БИНОДА

Абитуриент қиз — «ЎЗБЕКИСТОН», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Ёввойи қалб — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тергов тугади,... энди унутинг! — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Париж сирлари — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!
«ТАШТЕКСТИЛЬ-ШВЕЙТОРГ»нинг
қуйидаги магазинларида 40 ПРОЦЕНТДАН 50 ПРОЦЕНТГАЧА АРЗОНЛАШТИРИЛГАН ТИКУВ БУЮМЛАРИНИНГ
САВДОСИ ДАВОМ ЭТМОҚДА
6,8 — Бешёғоч бозори.
9 — Олой бозори.
19 — Октябрь бозори.
65 — Қўйлиқ бозори.
74 — Госпиталь бозори.
МАГАЗИНЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
ТОМОШАБИНЛАР ТАЛАБИГА КЎРА
31 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА
1 ИЮНЬ КУНДУЗ СОАТ 4 ВА КЕЧ 8 ДА
„ХАНДА ОҚШОМИ“
САҲНАДА
„ТЕЛЕВИЗИОН МИНИАТЮРАЛАР ТЕАТРИ“
ВА
«ЭКРАН ХАНДАСИ»

Ўзбекистон ССР халқ артисти Омина ФАЕЗОВА,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ХАЙИТОВА, Эргаш КАРИМОВ, Турғун ХОНТЎРАЕВ;

Артистлар: Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ, Роза КАРИМОВА, Ҳусан ШАРИПОВ, Садир ЗИЁВУДДИНОВ, Абдураҳмон АҲМЕДОВ.

Машҳур аскиячилар: Зайнобиддин ЮСУПОВ (Марғилон), **Одил ОХУНЖОНОВ** (Тошкент).

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Ойша РАҲМОНОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Малика АҲМЕДОВА.

Ханда оқшомини Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ ва Ҳусан ШАРИПОВ олиб борадилар.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

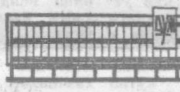

Марказий универмагнинг
КЕНГ ВА ЁРУҒ ЗАЛЛАРИДА
БАҲОР ВА ЁЗГА МЎЛЖАЛЛАНГАН МОЛЛАРНИНГ КЕНГ САВДОСИ ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН.

БУ ЕРДА СИЗ: парфюмерия-косметика моллари ва галантерея, эркаклар ва аёлларнинг ёзги пойафзаллари, очиқ рангли ва замонавий гулдор материаллар, костюмлар, шимлар, кўйлаклар, устки ва ички трикотаж, балиқчиларга керакли моллар, спорт моллари, фото ва киноаппаратлардан истаганингизни танлаб олишингиз мумкин.

ЦУМга МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ
ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда троллейбус ҳайдовчиларн тайёрлайдиган
4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга трамвай, троллейбусларда бепул юриш ҳуқуқи ва ҳар ойда 60 сўм стипендия берилади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва прописка билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Т. Шевченко кўчаси, 28-уй.

Ўрта Осиё темир йўлининг
ТОШКЕНТ ЭНЕРГИЯ ТАЪМИНОТИ УЧАСТКАСИГА
подстанциялар, электр тармоқлари ва контактли тармоқлар бўйича электромонтёрлар
КЕРАК

Энергоучастка ходимлари темир йўл транспорти ходимлари фойдаланиши лозим бўлган барча имтиёзлардан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга мурожаат қилинсин.

Тошкент оқшоми 4 бет.
27 МАЙ, 1974 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими — 33-81-42.
Р—02503. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3123.